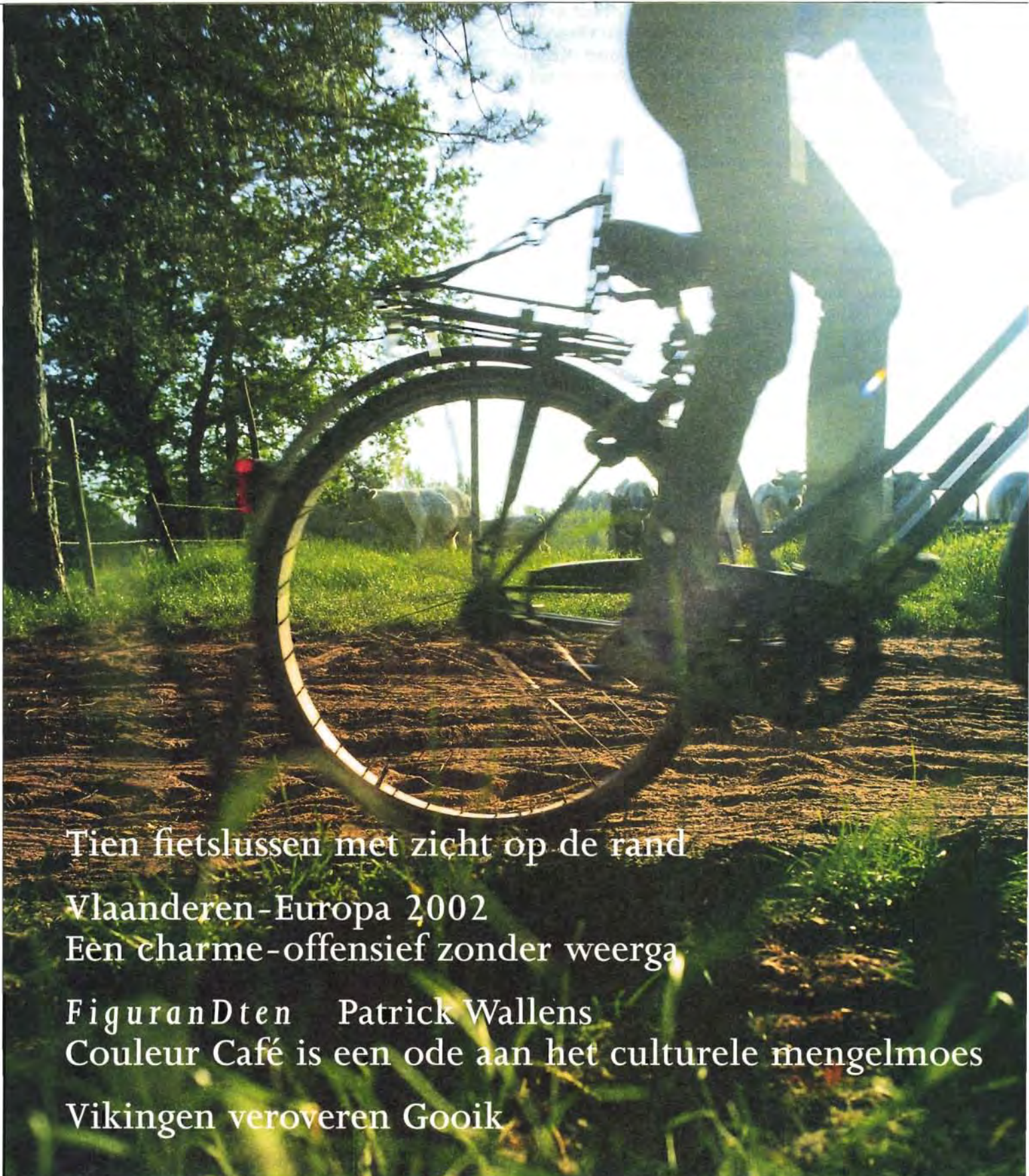

RandKrant

M A A N D B L A D

VOOR DE BEWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

Tien fietslussen met zicht op de rand

Vlaanderen-Europa 2002

Een charme-offensief zonder weerga

FiguranDten Patrick Wallens

Couleur Café is een ode aan het culturele mengelmoes

Vikingen veroveren Gooik

Marc Platel: 'Laat een volk voldoende ruimte voor emotie'

Op 11 juli viert Vlaanderen zijn feestdag. Marc Platel, destijds bekende en gerespecteerde Wetstraat-waarnemer en vandaag hoofd van de studiedienst van de Volksunie, maakt in een gesprek met RandKrant een balans op over zin en onzin van de Vlaamse feestdag. Deze bewoner van de rand -Kraai-nem- kent als geen ander het reilen en zeilen in Vlaanderen.

Heeft het aan de vooravond van het volgend millennium nog zin een gebeurtenis te herdenken van zevenhonderd jaar geleden?

Marc Platel Elk volk, elke gemeenschap, elke samenleving heeft behoefte aan momenten van reflectie; zoals trouwens elke mens behoefte heeft aan momenten in het leven om te vieren, om te denken aan... Dat is uiteraard een volkomen subjectief gegeven, maar ik kan mij moeilijk voorstellen dat alleen ratio ons dagelijks leven zou beheersen. Zo ook Vlaanderen en de Vlamingen. Zij kozen de Gulden Sporenslag, een historische gebeurtenis die via de romantiek van de vroege Vlaamse Beweging aan ons is doorgegeven als hét grote Vlaamse gebeuren. Is dat fout? Is dat rationeel

te verantwoorden? Is dat bespottelijk of zelfs een uiting van gevaarlijk nationalisme zoals nieuwlichters als Morelli en andere Reynebeau's ons proberen wijs te maken? Ik vind dat veel koude drukte om niets: laat een

gemeenschap, laat een volk voldoende ruimte voor emotie, ja zelfs voor sentiment. En vooral voor herinnering.

Heeft Vlaanderen überhaupt reden om te vieren?

MP Vlaanderen heeft zeker geen reden om niet te vieren. Het gaat ons duidelijk goed. De Vlaamse Beweging (niet-politieke én politieke) heeft zonder twijfel veel meer bereikt dan de grootste optimisten ooit hadden durven dromen. Dus mag er één dag per jaar ruimte zijn om te vieren en

luidop na te denken over de toekomst. Wel heb ik het gevoel dat het stilaan naar nauwelijks meer dan vieren gaat: de reflectie wordt er meestal voor de vorm aan toegevoegd.

Evenwicht tussen kermis en stijl

Is het niet symptomatisch dat 11 juli nog altijd geen feestdag is die recht geeft op een vrije dag, zoals de nationale feestdag op 21 juli?

MP Een zeer terechte opmerking. Er werd wel een lange weg afgelegd, maar het blijft inderdaad in grote mate surrogaat. De afwikkeling van de Vlaamse opbouw is nog lang niet voltooid en er is vandaag weinig politieke animo om daar verder werk van te maken. Integendeel zelfs. Het lijkt erop dat met het verwerven van een zelf gekozen Vlaams parlement voor veel Vlamingen de kous af is. Gebrek aan historische kennis? Gebrek aan natie-gevoelen? Vlaamse gemakzucht?

Reiken vieringen verder dan enkele plaatselijke activiteiten?

MP De vele plaatselijke activiteiten hebben er vaak toe geleid dat van een Vlaamse feestdag nog maar weinig sprake is. Het meest bizarre hierbij is dat men in statistieken bijhoudt in hoeveel gemeenten een 11 juli-viering is georganiseerd; kwestie van de Vlaanderen 2002 formule 'geloofwaardig' te houden. Toch meen ik dat men zich best grondig zou bezinnen over die veelheid aan 'plaatselijke activiteiten'. Een juiste formule, een evenwicht tussen iets kermisachtigs en een stijf deftige academische zitting vinden, is niet eenvoudig. Ik pleit voor minder plaatselijke vieringen waar het meer van 'moeten' is dan van 'willen'. We zijn meer gebaat met één grote 11 juli viering in de provinciehoofdsteden en natuurlijk ook in Brussel. Het is toch onthutsend vast te stellen dat Vlaanderen 11 juli viert in Brugge en niet in zijn zelf gekozen hoofdstad.

Aansluitend bij het voorgaande pleit ik voor één goed georganiseerde grote viering in de rand, bijvoorbeeld elk jaar in een andere faciliteitengemeente. Een viering met niveau waar niemand ongevoelig voor kan blijven. We moeten er daarbij niet van uitgaan dat we een boodschap moeten uitdragen; we moeten toch eens gewoon durven en kunnen vieren. Anderzijds moeten we ophouden een panische angst te hebben voor de anderen, voor de niet-Belgen. Een beetje zelfvertrouwen, een tikkeltje durf om onszelf te zijn, moet toch kunnen in onze eigen regio. Of niet soms?

Johan Cuppens

FOTO: FRANCIS VIERENWIJ

'Ik pleit voor minder plaatselijke vieringen waar het meer van 'moeten' is dan van 'willen'

La fête de la Communauté flamande: raison et déraison

A l'occasion de la fête de la Communauté flamande, le 11 juillet, Randkrant s'est posé la question suivante: quel sens cela peut-il encore avoir, à la veille du prochain millénaire, de célébrer un événement vieux de 700 ans (la Bataille des Eperons d'Or)? Selon Marc Platel, ancien observateur de la rue de la Loi et habitant de la périphérie, chaque peuple, chaque communauté et chaque société ont besoin de moments de réflexion, quand bien même il n'est pas simple de définir quelle signification attribuer à une telle journée, située à mi-chemin entre kermesse populaire et séance académique. J'aimerais que l'accent soit moins mis sur les fêtes locales, plus soucieuses de faire de cette fête un 'must' qu'un acte volontaire', plaide Platel, qui est davantage partisan d'une célébration bien organisée et de bon niveau.

FOTO: PASCAL VIGNERON

- Ik ben een twijfelaar. Bij het verlaten van het kieshokje overvalt mij altijd een gevoel van onvoldaanheid. Alsof ik niet goed heb gestemd. (priester Rik Devillé in *De Morgen*)
- Eenheidsworst. Dat is het geworden, de laatste tijd. Iedereen neemt een vleugje milieu, mixt het met wat sociaal en liberaal en doet er nog een sausje communautair over en klaar is kees. Het is een groot wielerpeloton geworden. Ik kies er alleen de grootste coureurs uit. (tv-maker Luk Alloo in *De Morgen*)
- Misschien ben ik wel het grootste kieken van het hele kot. (wielrenner Frank Vandembroucke tijdens zijn persconferentie over vermeend dopinggebruik)
- De vraag is of de verkiezingen van 13 juni wel over politiek gaan. Gaat het niet veel meer over de leukste kop hebben? Ik denk van wel. (juriste Anke Vandermeersch, VLD-kandidate voor het Europees Parlement in *Playboy*)
- De moeder van alle verkiezingen speelt zich in het kippenhok af. (hoofdredacteur Yves Desmet in *De Morgen*)
- Als ge uw kiekens maïs geeft en geen motorolie zodat uw kiekens geen vroegvroem zeggen maar wel toktok, dan moet ge subsidies krijgen. (Antwerps schepen Mieke Vogels tijdens haar verkiezingstoernee in Aalst)
- Vrouwen zijn grappiger dan mannen. (cabaretier Geert Hoste in *Het Nieuwsblad*)
- Deze verkiezingen eindigen hoe dan ook in een nederlaag voor de democratie, al was het maar omdat extreem-rechts en niet de fatsoenlijke politiek de agenda van 13 juni heeft bepaald. (columnist Hugo Camps in *De Morgen*)

VAN HOREN ZEGGEN

- Er zit een bruine rand aan de maatschappij en ons kiessysteem lokt spijststemmers naar de uitersten. (ex-journalist en VLD-kandidate Dirk Sterckx in zijn boek 'Er zijn geen eilanden meer')
- Er is een sluipende beweging bezig waarbij mensen misleid worden door slogans en verleid worden om mee te werken aan de afbraak van de democratie. (Vlaams minister-president Luc Van den Brande in zijn *Rerum Novarum* toespraak)
- Er zijn partijen die inspelen op het individualisme, die mensen tegen elkaar willen opzetten of zelfs uitsluiten. Om een samenleving te kunnen opbouwen moet er evenwel worden samengewerkt. (premier Jean-Luc Dehaene tijdens de persvoorstelling van zijn boek 'Sporen naar 2000')
- Het alternatief van een democratische samenleving is dat je mij alle macht geeft, en dat raad ik je niet aan. (premier Jean-Luc Dehaene in *Teek*)
- Verhofstadt is een bruid aan het opvrijen waar hij misschien na de verkiezingen geen kindjes mee kan maken, omdat ze samen onvoldoende zetels hebben. Als CVP-voorzitter Van Peel nog een paar keer pusch, gaat hij waarschijnlijk akkoord met een plaats als conciërge op een kabinet. (SP-boegbeeld Louis Tobback tijdens een verkiezingsmeeting in Antwerpen)
- Ik was het beu om overal als een soort onbenul te worden opgevoerd. Het gemak waarmee men politici kwetst en veroordeelt is ongehoord. (SP-minister van Volksgezondheid Marcel Colla op de persconferentie na zijn ontslag)
- Natuurlijk zijn slechte peilingen niet leuk. Maar ik verkies een slechte peiling boven een slechte uitslag. (SP-euro-parlementslid Freddy Willcockx in *De Morgen*)

Vlaanderen-Europa 2002 Een charme-offensief zonder weerga 4

Op 11 juli 2002 wordt de 700ste verjaardag van de Guldenspoenslag gevierd. In de aanloop naar dat feest wil de beweging Vlaanderen-Europa 2002 op alle mogelijke domeinen, van wetenschap en cultuur tot sport en amusement, bruggen slaan met andere culturen.

Grimbergen bouwt ecologisch verantwoord gemeentehuis 8

FiguranDten 10

'Dat wil ik ook doen', dacht Patrick Wallens toen hij in het Zwitserse Nyon op een festival belandde met restaurantjes, bars, praathokjes en veel animatie zowel voor volwassenen als kinderen. Aldus ontstond 10 jaar geleden het Brusselse wereldmuziekfestival *Couleur Café*. Het werd (en is nog altijd) een spetterend succesnummer.

Gezond in de rand (6) Een giftige cocktail van zon en uitlaatgassen 12

Meer en betere provinciale informatie op internet 17

Mindermobielenvervoer met opvallende mankementen 21

Voor visueel gehandicapten is de Randkrant beschikbaar op cassette. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met het Atelier Helen Keller, tel. 02/466 94 40 of met de redactie.

EN OOK NOG

VAN ASSE TOT ZAVENTEM 6 • JULI IN DE RAND 14

ZONDER OMWEGEN 18 • RESTAURANDT 20

VAN HUIZEN EN TUINEN 22 • GASTENBOEK 24

COLOFON

Randkrant verschijnt maandelijks op 145.000 exemplaren en is een initiatief van vzw Informatie Vlaamse Rand.
Hoofdredactie: Henry Coenjaarts
Eindredactie: Geneviève Ostyn
Vormgeving: Mega.L.Una, Brussel
Druk: A. De Cuyper-Robberecht, Zele
REDACTIEADRES:
Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren
tel 02 767 57 89, fax 02 767 57 86
Verantwoordelijke uitgever: Henry Coenjaarts,
Paardenmarktstraat 48, 3080 Tervuren

Een charme-offensief zonder weerga

Bruggen slaan met andere culturen, dat is de doelstelling van de beweging Vlaanderen-Europa 2002. De apotheose komt in 2002, het jaar waarin de Vlamingen op 11 juli de 700ste verjaardag vieren van de Guldensporenslag.

Om verschillende redenen is 2002 voor Vlaanderen een jubileumjaar. De Vlamingen vieren dan niet alleen de 700ste verjaardag van de Guldensporenslag, de eerste volksopstand in hartje Europa voor meer democratie. In 2002 wordt ook meer dan symbolisch werk gemaakt van de verdere Europese integratie, door het verdwijnen van de nationale munt die dan in het betalingsverkeer wordt vervangen door de eenheidsmunt de Euro. Met de toenemende europeanisering dringt zich ook de noodzaak op om Vlaanderen meer bekendheid te geven in Europa en de wereld.

Maximale uitstraling

'In de volgende eeuw worden de contacten tussen de verschillende culturen ongetwijfeld nog intenser. Naar aanleiding van de Vlaamse feestdag toekomstgericht banden smeden met

andere volkeren, lijkt ons daarom veel waardevoller dan het organiseren van traditionele academische zittingen', vindt Richard Celis, de Antwerpse ere-notaris die de feestelijkheden in het kader van Vlaanderen-Europa 2002 coördineert.

'Als je Vlamingen met Walen vergelijkt, zijn wij ongelooflijke internationalisten. Wij zijn taalvaardig, communicatief, passen ons overal aan. We spreken in

In 2002 zal quasi elke week een Europees land te gast zijn in een Vlaamse gemeente

Frankrijk Frans, in Duitsland Duits, in Engeland Engels. Maar als je ons met de Nederlanders vergelijkt of met de Scandinavische volkeren, staan we nog nergens', vindt Richard Celis. 'Statistisch onderzoek heeft aangetoond dat we op het vlak van talenkennis overigens met zevenmijslaarzen achteruit benen. We moeten dus terug naar de top, waar we altijd hebben gestaan. Taalvaardigheid is enorm verrijkend, niet alleen voor jezelf, je vergroot tegelijk ook de toegankelijkheid van je cultuur voor andere volkeren. Vlaanderen heeft tot nu toe geen al te grote naambekendheid opgebouwd in het buitenland. De campagne Vlaanderen-Europa 2002 wil ertoe bijdragen om daaraan te verhelpen.' Tot nu toe groepeerde de 11-daagse Vlaanderen-Europa elk jaar rond de Vlaamse feestdag op 11 juli in zoveel mogelijk Vlaamse gemeenten tal van activiteiten waarbij een maximaal aantal Vlamingen wordt betrokken. Naar de apotheose toe in 2002, dat tot Vlaams-Internationaal jaar is uitgeroepen, worden voortaan bij alle feestelijke activiteiten zoveel mogelijk andere culturen betrokken.

Om Vlaanderen-Europa 2002 een maximale uitstraling te geven, loopt de beweging niet alleen op gemeentelijk, maar ook op Vlaams niveau en zijn er zelfs topevenementen in het buitenland.

Vlaamse meesters in de kijker

Om zijn ambitieuze doelstelling te realiseren heeft Vlaanderen-Europa 2002 een activiteitenprogramma samengesteld rond zeven peilers. Onder het motto 'Zeven eeuwen Vlaamse kunst' zal onze kunst in 2002 in de meest vermaarde musea van de wereld opvallend aanwezig zijn: van Sint-Petersburg tot Londen. Al wat de grote musea aan Vlaamse kunst in huis hebben, zal dan tentoongesteld worden. Als een museum van een bepaalde meester geen werk in huis heeft, wordt dat uitgeleend door Vlaamse musea.

'De klemtoon op kunst ligt voor de hand', vindt Richard Celis. 'Vlaanderen heeft in het buitenland vooral bekendheid verworven dankzij het werk van de grote Vlaamse meesters zoals Rubens, Van Dyck, Van Eyck, Jordaens, ... Het zijn onze meest bekende ambassadeurs. Voor ons is het dus mooi meegenomen om hierop verder te bouwen. De respons vanuit het buitenland is nu al heel groot. Denemarken is bijvoorbeeld al volop aan het catalogeren wat het aan Vlaamse kunst in huis heeft. Uiteraard doen ook onze Vlaamse musea mee, zodat kunstminnend Vlaanderen zelf eveneens wat graantjes kan meepikken. Eenzelfde campagne wordt op muzikaal vlak op touw gezet. Europese festivalorganisatoren programmeren Vlaamse muziek. Op Vlaamse en buitenlandse podia komen festivals met artiesten, gezelschappen, ensembles en producties uit Vlaanderen, samen met andere Europese culturen. Richard Celis: 'We brengen niet alleen klassiek, maar ook folk en rock. De belangstelling is groot; Rock Werchter en het Cactusfestival uit Brugge hebben bijvoorbeeld al voorstellen ingediend.'

Richard Celis

FOTO: BITA DANIELS

Het kasteel van Beersel

Sportieve topevenementen

Sport is een gemakkelijke weg om vrienden te maken in de wereld en te proeven van andere culturen. Al het sportief talent dat Vlaanderen in huis heeft neemt voor de gelegenheid de handschoen op. Zo zullen een twintigtal wereldkampioenschappen in diverse disciplines in 2002 in Vlaanderen doorgaan. Het is de bedoeling om een selectie te brengen van topevenementen met een internationale bezetting en Eurovisie-uitstraling. Maar niet alleen de topsport wordt bij het gebeuren betrokken. Vlaanderen-Europa 2002 hoopt ook zoveel mogelijk amateur- en recreatiesporters ertoe te bewegen interland-wedstrijden te organiseren. Richard Celis: 'We roepen niet alleen maar topploegen op om mee te doen; Catalaanse of Schotse sportmensen of -ploegen zijn net zo goed welkom. We hopen zoveel mogelijk sportverenigingen te mobiliseren en mikken op minstens één sportieve activiteit per dag, of zo'n 500 tot 700 activiteiten in het hele land. Wie met interessante, nieuwe voorstellen op de proppen komt, kan nog steeds subsidies aanvragen bij Vlaanderen-Europa 2002.'

Elke week een andere partner

In 2002 is Brugge culturele hoofdstad van Europa. In het kader van Vlaanderen-Europa 2002 is het de bedoeling heel wat evenementen die naar Brugge komen doorheen Vlaanderen te laten toeren. Maar daarbij blijft het niet. In 2002 zouden zoveel mogelijk Vlaamse gemeenten Vlaams-Europese activiteiten moeten organiseren. De gemeenten zullen dus een belangrijke bijdrage leveren aan het feestprogramma. Quasi elke week is een Europees land/volk te gast in een Vlaamse gemeente. Alles samen zijn er 52 dergelijke feestelijke ontmoetingen met partnerlanden/regio's gepland. Richard Celis: 'Heel wat gemeenten uit de rand doen aan het partnerprogramma mee (zie kader). De organisatie van deze partnerdagen wordt verzorgd door de vzw 'de Rand.' De Vlaamse wetenschappelijke wereld laat het al evenmin afweten. Zo zijn in 2002 de rectoren van alle Europese universiteiten te gast in Antwerpen. Daarnaast wordt in de wetenschappelijke domeinen waarin Vlaanderen sterk staat een congressenkalender van internationale allure samengesteld. Op niet minder dan 30 wetenschappelijke congressen komen alle knappe koppen uit de hele wereld samen. Voorts is het de bedoeling dat bedrijven in Vlaanderen internationale evenementen organiseren. 'Internationale bedrijven die een zetel hebben in Vlaanderen roepen wij op om in 2002 hun buitenlandse collega's naar hier te halen, bijvoorbeeld voor het houden van hun jaarlijkse algemene vergadering. Zelfs al organiseren ze met hun buitenlandse vestigingen hier alleen maar een voetbaltoernooi, dan nog levert dat waarde-

volle contacten op', aldus Richard Celis. 'Bedrijven die de trein niet willen missen, kunnen zich nog altijd bij ons kenbaar maken.'

Ook scholen, verenigingen, humanitaire organisaties e.a. kunnen meedoen door allerhande uitwisselingsprojecten op touw te zetten en samen met buitenlandse collega's activiteiten te organiseren,...

Wallonië ook van de partij

Vlaanderen-Europa 2002 heeft een ambitieus programma. Als de beweging in haar opzet slaagt, dan heeft dit charme-offensief ongetwijfeld een gunstige weerslag op export en toerisme. Maar hopelijk draagt Vlaanderen-Europa 2002 ook bij tot meer wederzijds begrip en vriendschap, zowel in het buitenland als in eigen land. Het is in dit opzicht alvast verheugend om vast te stellen dat Wallonië ook van de partij is en onder meer op 26 september a.s. in Heist-op-den-Berg te gast is op een partnerdag.

Marleen Teugels

Sportclubs, bedrijven, organisaties en verenigingen allerhande die willen meedoen aan het project kunnen voor informatie/subsidieaanvragen terecht op het nummer 03/238.2002.

Flanders-Europe 2002: a charm offensive!

Building bridges to other cultures is the goal of the Flanders-Europe 2002 movement. The highpoint of this movement will be reached in 2002, the year in which the Flemings will celebrate the 700th anniversary of the Guldensporenslag (the Battle of the Spurs, which took place on 11 July 1302) and the year when the national currency will be replaced by the Euro. 'In the coming century, contacts between different cultures are bound to become even more intensive than they are now. On the occasion of this Flemish holiday, forging future-oriented ties with other peoples seems to us a much more valuable undertaking than simply organising traditional academic conferences', says Richard Celis, who is co-ordinating the Flanders-Europe 2002 celebrations. In 2002, moreover, virtually every week a European country will be welcomed as a guest in a Flemish community. Hopefully, Flanders-2002 will contribute to greater mutual understanding and friendship, both abroad and within our own country.

Partnerdagen in de rand

Om banden te smeden met andere Europese volkeren organiseert de beweging Vlaanderen-Europa 2002 in heel Vlaanderen 52 partnerdagen. Dit zijn de partnerdagen in de rand in 1999 en 2000.

- 24.05 Griekenland te gast in Beersel
- 01.09 Slovaakse te gast in Overijse
- 03.10 Duitsland te gast in Wezembeek-Oppem
- 11.11 Groot-Brittannië te gast in Tervuren
- 01.12 Roemenië te gast in Asse
- 13.12 Zweden te gast in Sint-Genesius-Rode
- 26.12 Elzas te gast in Hoeilaart
- 24.02 Estland te gast in Dilbeek
- 23.05 Andalusië te gast in Vilvoorde

VAN ASSE TOT ZAVENTEM

OVERIJSE

Nieuw leven voor 'De IJsebroeken'

toe, is er nog een prachtig moerasgebied dat ons interesseert en aan de overkant van de baan ligt het Bos van Bisdom op een nieuwe bestemming te wachten', zegt de conservator. De vijver van IJsebroeken werd tot

Over enkele jaren zullen dansende waterjuffers, ijsvogels, bittervoorns, zwanenmossels, futen, bruine kikkers en andere water- en waterkantbewoners opnieuw het zes hectare grote mini-natuurreservaat IJsebroeken bevolken dat de vzw Natuurreservaten voortaan in Overijse beheert. De IJsebroeken ligt op een paar zwemslagen van de grens met Huldenberg en als het aan de conservator Jan Verroken ligt, wordt het natuurreservaat al binnen afzienbare tijd een stuk groter. 'Wat verderop, naar Huldenberg

voor enkele jaren gebruikt als kweekvijver voor voor- nachtigen, karper en snoek. De karper heeft de vervelende gewoonte om in de slibrijke bodem te woelen, op zoek naar voedsel. Daardoor wordt het water troebel en hebben waterplanten weinig levenskansen. 'De karper vissen we er af zodat het water opnieuw helder wordt en er weer waterplanten gaan groeien. Daardoor kunnen heel wat vissoorten en amfibieën zich beter voortplanten. Over een jaartje zal het verschil al duidelijk te zien zijn. Natuureducatie

moet één van de taken van IJsebroeken worden', vindt Jan Verroken.

WF

HOEILAART

Geen vierde spoor

De NMBS onderzoekt de mogelijkheid om een derde en een vierde spoor aan te leggen op de lijn Brussel-Namen. De Waalse steden en gemeenten in de nabijheid van de spoorlijn zijn niet afkerig van die plannen, maar in Hoeilaart, de enige Vlaamse gemeente langs de spoorlijn Brussel-Namen, wil men niet weten van de aanleg van een vierde spoor. Het ongenoegen is begrijpelijk want al sinds 1982 is er sprake van de aanleg van een derde spoor. Daarvoor werden gronden ont-eigend en gebouwen gesloopt, maar na al die jaren is er nog steeds geen meter derde spoor aangelegd. Dat men daar maar eerst werk van maakt, vinden de boze eigenaars van gronden die aan de spoorweg grenzen. Zij vrezen dat nog eens dertig tot veertig woningen plaats zullen moeten maken voor een vierde spoor

met evenveel sociale drama's als gevolg. De aanleg van een vierde spoor zou bovendien nefast zijn voor het beschermde station

FOTO: RITA DANIELS

van Groenendaal, terwijl er ook een stuk van het Zoniënwood voor de bijl zou moeten. 'Ja voor het derde spoor, neen voor het vierde', luidt het in Hoeilaart. Dertienhonderd Hoeilanders hebben dit njet al met hun handtekening bevestigd.

WF

SINT-GENESIUS-RODE

Solliciteren begint in de Boesdaelhoeve

Franstalige gemeentebesturen in de rand zijn nog altijd niet bereid om in hun gemeente een VDAB-Wis-paal te installeren, ook al geeft die de hele bevolking -ook anderstaligen- onmiddellijk toegang tot het complete job-aanbod in de provincie. Het systeem kan probleemloos door iedereen worden gebruikt en bevat meerdere zoekfuncties. Zo kunnen studenten er onder meer terecht voor informatie over vakantiejobs. Omdat de Wisbestanden van de Vlaamse

Dienst voor Arbeidsbemiddeling in het Nederlands worden ingevuld, houden Franstalige bewindslui de boot af. De vzw 'de Rand' maakt van de nood een deugd en zorgde voor een Wis-paal in Gemeenschapscentrum De Boesdaelhoeve in Sint-Genesius-Rode. Het is al de vierde in rij, na Wemmel, Linkebeek en Wezembeek-Oppem. De vzw 'de Rand' wil in de toekomst ook andere informatie verspreiden, onder meer over taallessen,

sport- en jeugdactiviteiten. De Wis-paal in de Boesdaelhoeve kan op werkdagen van 9 tot 17 uur worden geraadpleegd én daarbuiten als het centrum open is. Na een jaar werking zit De Boesdaelhoeve zelf op kruissnelheid. Centrumverantwoordelijke Helga Basteleurs stelde onlangs de nieuwe Gemeenschapskrant 'Buurtent' en een nieuw logo aan de pers voor.

MT

VLAAMS-BRABANT

Zetduivel in 'Folder vol feest'

In de vorige editie van RandKrant stond op pagina 7 het stukje 'Folder vol feest', over de kleurige folder van de Toeristische Federatie van Vlaams-Brabant. Het telefoonnummer waar u deze folder kunt aanvragen is evenwel niet 016/26 27 20, maar wel 016/26 76 20.

NIEUWS UIT DE GEMEENTEN

Plantentuin niet langer gratis?

'De Nationale Plantentuin moet gratis blijven'. Dat vinden alleszins de ruim 900 Meisenaren die hiervoor een petitie ondertekenden. Het Ministerie van Landbouw is immers van plan om aan de bezoekers van de Plantentuin tegen de eeuwwisseling een toegangsprijs te vragen. Een eenmalige wandeling in de tuin zou 160 frank per persoon gaan kosten. Een jaarabonnement maakt de portefeuille van de natuurgemeter 500 frank lichter. Gezinnen kunnen de plantentuin het hele jaar door bezoeken voor 1000 frank, ongeacht het aantal gezinsleden. Inwoners van Meise en Wemmel krijgen een fikse korting en zouden slechts de helft van die prijzen moeten betalen. Het Ministerie van Landbouw haalt twee redenen aan om de invoering van een toegangsprijs te rechtvaardigen.

De Nationale Plantentuin is volgens het ministerie een wetenschappelijk domein en geen recreatiezone,

FOTO: LOREIS HILBERD

ook al komen de meeste bezoekers hier om te verpozen. Naast het wetenschappelijk argument worden ook veiligheidsredenen ingeroepen. Het parkeerverbod in de omgeving zou met de voeten getreden worden en een aantal bezoekers zouden hun boekje te buiten gaan. Pas na de vorming van een nieuwe regering zal duidelijk worden of het voorstel om de toegang tot de Plantentuin betalend te maken effectief wordt uitgevoerd.

JH

Randuit is er opnieuw

Vanaf september verschijnt Randkrant opnieuw met de activiteitenagenda Randuit, zij het in een enigszins gewijzigde versie. Omdat de vorige formule -drie afzonderlijke bijlagen- te duur bleek, werd daar in maart 1999

mee gestopt.

In de agenda die vanaf september verschijnt worden alle evenementen opgenomen die voor die maand in het verspreidingsgebied van Randkrant staan geprogrammeerd. Dat zullen voor een groot deel de activiteiten zijn die op de affiche staan in de verschillende Gemeenschapscentra en Culturele Centra. Daarnaast is er in de Randuit Agenda echter ook plaats voor activiteiten die worden georganiseerd door plaatselijke verenigingen, organisaties of zelfs privé personen. Een belangrijk criterium om een activiteit in de agenda op te nemen is wel dat het evenement een ruime uitstraling moet hebben en dus ook mensen moet kunnen interesseren die niet wonen in de plaats waar het gebeuren wordt georganiseerd. De barbecue van de plaatselijke winkeliersvereniging zult u dus tevergeefs zoeken in onze agenda, maar een postzegelruilbeurs of een brocante-markt kunnen dan weer wel. Uiteraard zal er bij een te groot aanbod een selectie moeten worden gemaakt in functie van de uitstraling, omdat de agenda slechts 8 pagina's telt.

Verenigingen, organisaties of personen die een activiteit in de agenda willen laten verschijnen moeten ervoor zorgen dat wij tijdig in het bezit zijn van de nodige gegevens, zoals plaats, uur, prijs, nuttige telefoonnummers etc. Voor de agenda die in Randkrant nr. 8 verschijnt (begin september), moeten deze gegevens uiterlijk op maandag 26 juli 1999 in ons bezit zijn. Voor een correcte verwerking vragen we dat de betrokkenen ons deze gegevens schriftelijk zouden bezorgen, ofwel per fax of per e-mail op volgend adres:

Randkrant/Randuit
Paardenmarktstraat 48,
3080 Tervuren,
fax 02/767 57 86,
e-mail randkrant@ping.be

Voor de agenda in de daaropvolgende maanden wordt de uiterlijke datum waarop de agendagegevens in ons bezit moeten zijn telkens tijdig vermeld in Randkrant. In plaats van de gegevens rechtstreeks aan de redactie door te geven, kunnen ze ook worden bezorgd aan de voorzitters van de cultuurraden, jeugdraden of sportraden in de gemeenten van ons verspreidingsgebied. Het is immers de bedoeling dat Randkrant voor de samenstelling van de Randuit Agenda zeer nauw met deze raden zal gaan samenwerken. Met het oog op de nieuwe activiteitenagenda is het tenslotte belangrijk om te weten dat Randkrant voortaan (vanaf nr. 7) niet meer aan het einde maar in het begin van de maand in uw bus zal liggen.

HC

GRIMBERGEN

ABDIJKERK WORDT BASILIEK

De abdijkerk van de norbertijnenpaters in Grimbergen viert in het jaar 2000 haar 300e verjaardag. Dat feest krijgt een extra dimensie omdat Rome aan de barokke Sint-Servaaskerk de eretitel van basiliek verleende. Dat gebeurde na een eensgezinde aanbeveling van de Belgische bisschoppenconferentie en met de steun van kardinaal Danneels. Volgens pastoor Gereon van Boeschoten kreeg de abdijkerk de eretitel omwille van haar cultuurhistorische waarde en religieuze uitstraling. Rome is niet vrijgevig met het verlenen van de titel. Aanvankelijk mochten alleen een paar belangrijke kerken binnen en buiten Rome de titel voeren. In de tweede helft van de 18e eeuw kamen ook iets minder belangrijke kerken in aanmerking.

Naast de nieuwe basiliek van Grimbergen zijn er in het aartsbisdom Mechelen-Brussel nog drie kerken die deze eretitel mogen voeren: de Sint-Martinusbasiliek in Halle, de basiliek van Scherpenheuvel en de Onze-Lieve-Vrouw van Hanswijkbasiliek in Mechelen.

GH

FOTO: BITA DANNEELS

Gereon van Boeschoten

Grimbergen bouwt ecologisch verantwoord gemeentehuis

Het nieuwe gemeentehuis van Grimbergen is een van de eerste openbare gebouwen in België dat met een ongetwijfeld revolutionair verwarmings-, afkoelings- en ventilatiesysteem wordt uitgerust. Door die ecologisch verantwoorde aanpak kan het nieuwe gemeentehuis minstens de helft op energie besparen en wordt bovendien het comfort van het personeel aanzienlijk verbeterd.

Het klinkt onwaarschijnlijk voor wie thuis gewend is om de thermostaat van zijn verwarming een paar graden hoger te zetten als het buiten wat kouder wordt. Toch is het waar: in het nieuwe gemeentehuis van Grimbergen moet er maar pas worden verwarmd als de temperatuur buiten lager zakt dan 3°C. Architect-urbanist Van Campenhout en burgemeester Olbrechts verduidelijken dat een en ander het resultaat is van de doorgedreven thermische isolatie van het gemeentehuis. 'Er wordt in eerste instantie gebruik gemaakt van de klassieke systemen van isolatie. Op de staalstructuur van het dak komt een laag foam, een afvalproduct van glas dat ontstaat bij het smelten. Dat glas - met luchtbelletjes - is een uitstekend middel om te isoleren. Bovenop het dak komt grijs gepatineerd zink. Aan de buitenzijde van de ramen wordt een zonnewering aangebracht die zowel centraal als per afzonderlijke

kantoorruimte kan worden bediend. De ramen zijn van dubbel glas. Ook in het raamkader zitten dubbele wanden, gescheiden door een isolatielaag. Voor het hele gebouw wordt verbeterd isolerend glas gebruikt. Voor de kantoorruimten wordt evenwel glas voorzien dat minder sterk isoleert omdat het anders binnenin te vlug warm zou

'Met het nieuwe systeem kunnen we tot 200% op energie besparen'

worden, wat afkoelen noodzakelijk maakt. 'Je moet weten dat afkoelen qua energiegebruik duurder is dan verwarmen en de periode waarin je afkoelt duurt ook merkkelijk langer dan de tijd die nodig is om te verwarmen', stipuleert architect Van Campenhout.

Verwarming op het dak

Het geïntegreerde systeem van verwarming, afkoeling en luchtverversing in het nieuwe gemeentehuis wordt volledig met de computer gestuurd. Per afzonderlijke ruimte wordt niet alleen rekening gehouden met de te verwarmen of af te koelen oppervlakte, maar ook met de aanwezigheid van personal computers, printers én lampen. Al die bronnen stralen immers warmte uit. Bovendien wordt ingecalculeerd hoeveel mensen er normaal in die ruimte aanwezig zijn, want ook zij zijn een bron van warmte.

Hun lichaamstemperatuur bepaalt dus mee wanneer het ingenieuze klimatiseringssysteem wordt aangezet om de kantoren te verwarmen of af te koelen. Bij klassieke verwarmingssystemen zijn de verwarming en de koeling volledig van elkaar gescheiden. In grote kantoorruimten kan het daardoor zelfs gebeuren dat de ene hoek wordt opgewarmd en de andere afgekoeld, wat een enorme verspilling van energie betekent. In het nieuwe gemeentehuis van Grimbergen staat er geen klassieke verwarmingsketel meer. In plaats van één grote centrale warmtepomp werd gekozen voor 16 afzonderlijke warmtepompen die nagenoeg onzichtbaar boven op het dak van het gemeentehuis worden geplaatst. Die afzonderlijke pompen kunnen veel gericht worden afgestemd op de behoeften aan afkoeling of verwarming van de onderscheiden kantoren. Alles draait op elektriciteit. 'In vergelijking met het oude verwarmings- en koelingsysteem kunnen we met het nieuwe systeem in de gunstige tussenseizoenen zelfs tot 200 procent op energie besparen', benadrukt burgemeester Olbrechts.

Geen bedompte kantoren

Bedompte lucht behoort in het nieuwe gemeentehuis tot de verleden tijd, want er wordt constant verse lucht in de kantoren gepompt; om precies te zijn 45 m³ verse lucht per persoon per uur. Die moet natuurlijk ook verwarmd of gekoeld worden en dat gebeurt met dezelfde apparatuur. Van de warme lucht die de kantoorruimten via de extractoren verlaat, wordt 60 procent van de calorieën opnieuw benut. Daardoor kan met een sterk gereduceerd energieverbruik permanent verse lucht worden geleverd ten behoeve van het comfort van het personeel.

Nog een niet te verwaarlozen ecologisch pluspunt van het nieuwe gemeentehuis is het opvangen van het regenwater. De ondergrondse opslagplaats daarvoor heeft een capaciteit van 100.000 liter. Dat regenwater zal worden benut voor het sanitair en de schoonmaak. Daarnaast wordt het gebruikt om de groenaanleg rond het gemeentehuis te sproeien. Als er voldoende reserve is, kunnen er misschien zelfs andere plantsoenen mee worden besproeid.

Gerard Hautekeur

Zonder vrijwilligers zou het vierkant draaien

Het oude sanatorium van Alseberg fungeert nu bijna een half jaar als opvangcentrum voor zo'n 150 asielzoekers. Het centrum wordt gerund door een team van het Rode Kruis Vlaanderen. Directeur Mark Uyttenhove is vol lof over de inzet van de vele vrijwilligers uit Beersel die het centrum leefbaar helpen maken.

Elke dag laten mensen in nood ergens ter wereld hun vaderland achter om elders het statuut van politiek vluchteling aan te vragen. De aanvraagprocedure om erkend te worden neemt veel tijd in beslag en gedurende die periode moeten de vluchtelingen tijdelijk ergens worden opgevangen.

Sinds eind vorig jaar gebeurt dat voor ongeveer 150 asielzoekers (vooral uit Afrika, het Oostblok en Azië) in het oude sanatorium van Alseberg.

Aanvankelijk was niet iedereen even opgetogen over de komst van de asielzoekers, maar de gemeentelijke overheid zorgde voor veel informatie naar de bevolking toe met als gevolg dat menigeen zijn reserves en vooroordelen liet varen. Meer dan 50 vrijwilligers zorgen er sinds de start van het asielcentrum voor dat de vluchtelingen meer geboden krijgen dan alleen de hoogstnodige basisopvang.

Verveling en ontmoediging

Mark Uyttenhove: 'In de startfase hebben wij in Alseberg met ons kersverse Rode Kruis-team -alles samen een twintigtal mensen- ervoor gezorgd dat voldaan kon worden aan de elementaire behoeften van voeding, kleding en woongelegenheden. Met ons kleine team kunnen wij alleen maar de basisnoden invullen. De tientallen vrijwilligers zorgen ervoor dat het leven in het opvangcentrum er wat leefbaarder op wordt en dat is echt wel nodig want het leven van een asielzoeker gaat niet over rozen. Wachten op beslissingen in je dossier is hun

enige bezigheid. Om hun aanvraag te bespreken moeten ze twee, drie keer naar Brussel. In een opvangcentrum is verveling dan ook het grootste probleem. Daarbij komt dat de mensen hier een heel bewustwordingsproces doormaken en niet zelden gaan beseffen dat ze zich een verkeerde voorstelling hebben gemaakt van het 'rijke', 'behulpzame' Westen, dat dus niet de gedroomde oplossing biedt voor hun problemen. Ze moeten dan opboksen tegen ontmoediging en laten al eens de schouders hangen. Veel vluchtelingen zijn bovendien angstig en lijden onder traumatische oorlogservaringen. Hen bij dit alles begeleiden is voor de Rode Kruis-medewerkers een zware opgave.

'In een opvangcentrum is verveling het grootste probleem'

En het wordt er al helemaal niet gemakkelijker op als je asielzoekers dan nog eens moet vertellen dat ze 'uitgeprocedeerd' zijn. Je kunt een zaak administratief afsluiten, maar hoe zeg je aan die man of vrouw dat ze terug moeten, terwijl ze precies om aan een groot gevaar te ontsnappen vaak door nonnetjes of hulporganisaties in hun land van herkomst op het vliegtuig naar België zijn gezet? De regelgeving terzake verbetert stilaan, maar blijft in sommige opzichten nog altijd problematisch. Er wordt onvoldoende reke-

ning gehouden met het feit dat het om volwassen mensen gaat die er in de meeste gevallen naar snakken om hun leven ergens opnieuw te organiseren, maar met de statuten waarin ze hier gevangen worden is dat vaak onmogelijk.'

Spontane hulp

Zonder vrijwilligers is volgens Mark Uyttenhove een leefbaar opvangcentrum onmogelijk. 'Door de goede informatiecampagne van de gemeente hebben van in het begin hier heel wat mensen spontaan hulp aangeboden. Twee kledingteams zorgen ervoor dat de opgehaalde kleding hersteld en gewassen wordt. Er zijn vrijwilligers die taallessen Nederlands geven zodat veel vluchtelingen na enkele maanden al een aardig mondje Nederlands spreken. Andere mensen zorgen dan weer voor kinderopvang en creatieve sessies. Voor de kinderen van de vluchtelingen is het enorm belangrijk dat ze naar school kunnen gaan, om tussen andere kinderen uit de probleemsfeer van het opvangcentrum te geraken. Er zijn ook vrijwilligers die zich bezig houden met de bibliotheek. Ze zijn vooral op zoek naar Franse, Engelse, Duitse en Russische boeken. Samen met mensen uit de gemeente zijn we ook kunnen starten met een naaclub, met tuinieren en met sportactiviteiten. Het is allemaal niet spectaculair, maar als het er niet was zouden de vluchtelingen zich hier veel minder op hun gemak voelen.'

Marleen Teugels

'Toen ik klein was droomde ik ervan om één evenement per jaar te organiseren. Ik stelde me daarbij voor dat ik dan maar één dag zou moeten werken en de rest van het jaar vrijaf zou hebben. Die kinderdroom is maar half uitgekomen: ik werk nu een heel jaar aan de organisatie van één evenement!' Aan het woord is Patrick Wallens van Couleur Café, hét feestelijke wereldmuziekfestival dat dit jaar aan zijn tiende editie toe is.

FOTO: PATRICK DE SINGELAREN

Patrick Wallens

'Couleur Café is een ode aan het culturele mengelmoes'

we het juiste moment en de juiste plaats gekozen. In 1994 gingen de Hallen van Schaarbeek dicht voor restauratie en verhuisde het festival naar het prachtige decor dat Thurn & Taxis is. Inmiddels waren we ook toe aan een grotere locatie, niet om die vol te proppen – in tegenstelling met sommige andere concertorganisatoren beschouwen wij het publiek niet als vee- maar wel om de bezoekers beter op te vangen. Er moest ook plaats zijn voor restaurants, cocktailbars, soeks, tentoonstellingen, een broussedorpje voor kinderen, verrassingen, vuurwerk en noem maar op. We hebben altijd al veel aandacht besteed aan het publiek, zowel op muzikaal vlak als op het vlak van de entourage. We willen genereus zijn en de mensen merken dat.

De affiche van Couleur Café wordt niet bepaald door de commerciële actualiteit, de aandacht van de media of de verkoopcijfers. Om je te vergapen op een topact – en verder niets- kun je elders wel terecht. Wij kiezen voor een festival op mensenmaat en voor een culturele mengelmoes. Daarbij proberen we ook elk jaar een originele

act te brengen, bijvoorbeeld een ontmoeting tussen het eerder traditionele ensemble Tambours de Brazza en Senegalese rappers, om maar een evenement te noemen.

Ideale stad

PW In het begin wilden we absoluut groepen uit het buitenland opvoeren, maar nu zijn er ook in België heel wat groepen die een plaats op de affiche krijgen omdat hier steeds meer sprake is van een culturele mengelmoes of hoe je dat ook noemt. Er zijn momenteel Latijnse Belgen, Afro-Belgen, en in de hip hop vindt je eveneens veel 'mélanges'. In die zin stemt Couleur Café overeen met een sociale realiteit; Brussel met al zijn gemeenten, de aanwezigheid van verschillende culturen en het gevaar van de intolerantie.

Op Couleur Café kun je positief kennis maken met die verschillende culturen. Toch is Couleur Café geen festival van militanten, al vinden heel wat festivalgangers dat het lijkt alsof ze drie dagen in een ideale stad leven! Er zijn nooit moeilijkheden, spanningen of vechtpartijen.

Hoewel steeds meer zalen hun deuren sluiten voor raï en rap omdat het te gewelddadig zou zijn, brengen wij dit jaar Planet Raï en zal er dus een sterke Arabische vertegenwoordiging zijn in het hartje van Molenbeek. Als dat goed verloopt betekent dat zowel voor de Maghrebijnse cultuur als voor de 'goede Belgen' een stap vooruit omdat duidelijk zal blijken dat samen feesten wel degelijk mogelijk is.

Belgique ta mère!

PW Op een bepaald moment dachten we: tja, we leggen wel contacten met andere continenten, maar hoe zit het bij ons? Toen kwam Irene (Irene Rossi, persattaché en medewerkster van het eerste uur) met het idee op de proppen om een ontmoeting te organiseren tussen Nederlandstalige en Franstalige Belgische hip hop-groepen onder de titel 'Belgique ta mère'.

Net als ik heeft ze de indruk dat het Noorden en het Zuiden van dit land steeds meer van elkaar vervreemden. De huidige situatie is verontrustend. We spreken wel over tolerantie en integratie, over Europa en mondial-

PW Ik was altijd al gefascineerd door muziek, percussie, ritme en zo meer. Toen ik lang geleden op het Paleofestival in het Zwitserse Nyon belandde dacht ik: 'dat wil ik ook doen'. Het was de eerste keer dat ik op een festival kwam waar ook bomen stonden, waar er restaurantjes waren, hoekjes met bars, plaats om een praatje te maken, animatie en noem maar op. Zo'n gezellig, feestelijk festival, dat was wat ik in Brussel wilde organiseren. Vergeet niet dat er tien jaar geleden niet één zomerfestival in de hoofdstad was. Ik had inmiddels een klein bedrijfje, vzw Zig Zag, waarmee ik hier en daar een concertje wereldmuziek organiseerde en ook een percussieschooltje. Ik nam contact op met de mensen van de Hallen van Schaarbeek en we besloten om er een coproductie van te maken. Aanvankelijk stond vooral Afrikaanse en Caraïbische muziek op het programma, maar al snel kwamen alle andere mogelijke muziekstijlen aan bod. Net als het nummer 'Couleur Café' van Serge Gainsbourg is het festival een ode aan het culturele mengelmoes. Wie naar Couleur Café komt, gaat op reis. Je ziet en hoort er groepen uit alle windstreken, er zijn 30 restaurants uit 30 verschillende landen, er is een exotische bibliotheek en met 120 stands hebben we een heus exotisch shopping-paradijs.

Festival op mensenmaat

PW Bij de eerste editie van Couleur Café kwamen er vijf à zesduizend festivalgangers over de vloer, bij de negende editie 37.000. Blijkbaar hadden

sering maar bij ons is het al moeilijk tussen Vlamingen en Walen. Die problematiek treedt ook steeds vaker op de voorgrond en dat valt moeilijk te verklaren, tenzij het een spel is van politici én media. Een machtsspel waarbij iedereen erop uit is om territorium te veroveren. Het lijken wel de middeleeuwen.

IR Er gaapt een grote culturele kloof tussen Vlamingen en Walen, ook bij de jeugd. Ze kennen elkaar niet meer. Hoeveel Walen kunnen vijf BV's noe-

'Heel wat festivalgangers vinden dat het lijkt alsof ze drie dagen in een ideale stad leven'

men en hoeveel Vlamingen kunnen vijf BW's noemen? De jongeren kennen wel Engels, maar geen Frans of Nederlands. Dat is niet alleen jammer, maar ook een groot verlies voor beide kanten. Eigenlijk is het allemaal toch niet zo moeilijk, je krijgt de kans om de taal op school te leren en die kans laat men vaak voorbij gaan. De jongeren lijken helemaal niet gemotiveerd om de tweede landstaal te leren, of ze worden niet gemotiveerd.

PW Met het opkomend separatisme lijkt er helemaal geen belangstelling meer te zijn voor elkaars taal. Zo kan je in België bijvoorbeeld een diploma toerisme halen zonder de tweede landstaal te kennen. Dat is toch hallucinant.

Een ideaal compromis

PW Ik ben opgegroeid in Bosvoorde en daar heb ik ook jaren in het cultureel centrum gewerkt voordat ik mijn eigen bescheiden bedrijfje startte. Ik vond nogal toevallig een huis in Hoeilaart en dat was het ideale compromis. Ik houd van het buitenleven maar ik ben via de autosnelweg in vijf minuten op mijn werk of bij mijn familie. Het is er aangenaam wonen en ik heb de indruk dat de mensen er heel vreedzaam zijn.

Geneviève Ostyn

De cd '10 jaar Couleur Café' (limited edition) ligt nu al in de winkels en is ook te koop tijdens het festival. Met tracks van Faudel, Zap Mama, Salif Keita, Johnny Clegg and Savuka, Khadja Nin, Yousou n' Dour & Neneh Cherry, Khaled, Ziggy Marley, en nog meer moois.

Couleur Café bouwt kleurrijk muziekdorp

Vrijdag 25 juni is er om 23 u een spectaculair mobiel vuurwerk. Maar het muziekeftest begint al in de vooravond met 'Belgique ta Mère', dat binnenlandse rappers en 'scratchende' deejays verenigt. Zij krijgen versterking van Italiaanse en Senegalese hiphoppers. Het hoofdpodium is voorbehouden aan de Malinese griotzanger Salif Keita, die wordt ondersteund door synthesizerklanken. Vanaf zonsondergang staat Zap Mama borg voor stevige funkroots. Deze formatie is al sinds 1990 een van de boegbeelden van het festival. Kassav vertegenwoordigt de Antilliaanse zোক. Elders speelt Femi Kuti als enige zoon en erfgenaam van de charismatische Fela Anikulapo Kuti gespierde Afrobeatritmes. Beverly Jo Scott en Urban Species leunen aan bij de jazz.

Zaterdag 26 juni staat in het teken van de Latijns-Amerikaanse vurigheid. Salsakoning Ruben Blades is de voornaamste blikvanger. Politieke teksten zijn hem niet vreemd, want hij wilde ooit president van Panama worden. De Cubaanse percussionisten van P-18 en toetsenman Tom Darmal van het legendarische La Mano Negra beloven een mix van jungle, house en fun. De Colombiaan Yuri Buenaventura hanteert salsa als pepmiddel tegen neerslachtigheid. Opmerkelijk in het randprogramma van de tweede dag is de enige acidjazzband uit Venezuela, Los Amigos Invisibles. King Chango schakelt over van ska naar 'space music' en 'latin'.

Macande demonstreert wat echte flamenco is. Sin Palabras combineren Cubaanse 'roots' met hedendaagse techno.

Op de slotdag, zondag 27 juni, vermeldt de affiche hoofdzakelijk raïgroepen. Cheb Mami flirt met andere muziekstijlen, maar zal zijn bijnaam 'le petit prince du Rai' alle eer aandoen. De benjamin van het genre, Faudel, laat met 'Tellement 'n brick' meisjesharten sneller kloppen. Rachid Taha vermengt Oosterse traditionele melodieën met elektronische beats. Op de andere podia horen we het oorverdovend gehamer van Les Tambours de Brazza en de vrolijke calypsoritmies van de Renegades Steel Orchestra uit Trinidad. De Rwandese politieke vluchteling Ben Ngabo fulmineert met zijn cabareteske show tegen uiteenlopende vormen van racisme. Hij krijgt versterking van charmante achtergrondzangeressen en een magische medicijnman. Als extraatje wordt er op zijn Creools carnaval gevierd en zijn er een stel prettig gestoorde drummers, die zich meten met de Daltons. De Antwerpse band DAAU, die onlangs de titel culturele ambassadeur van Vlaanderen in de wacht sleepte, deelt uitzonderlijk het podium met het Andalousisch zigeunerorkest Alma Flamenca. (zie ook p. 14)

L.D.

FOTO: PATRICK DE SPIEGELAERE

Irene Rossi en Patrick Wallens

GEZOND IN DE RAND? (6)

De groene rand rond de hoofdstad lijkt misschien wel gezond, maar is het daarom niet. De lucht is bijvoorbeeld helemaal niet zo zuiver en bevat soms zelfs méér ozon dan in de stad.

Joost (12) heeft astma. Doorgaans heeft hij hier weinig last van, maar vorige zomer liep het goed mis. Augustus was een mooie maand met veel zon, maar ook met flink wat ozonvervuiling. Nadat hij op zo'n warme augustusmiddag met de jeugdbeweging een fietstocht had gemaakt door het Zoniënwoud, kreeg hij de volgende nacht een zware astmacrisis. Er moest zelfs ijlings een arts worden bijgehaald. Moeten probleemkinderen op ozonrijke dagen opletten met buitensporten? 'Bij kinderen met inspanningsastma is er ongetwijfeld een verhoogd risico', zegt kinderpneumoloog Isi Dab van het Academisch Ziekenhuis van de VUB in Jette. 'Het rechtstreeks verband tussen ozon en ademhalingsproblemen is wel moeilijk vast te stellen. Hoe kunnen we er zeker van zijn dat ozon de boosdoener is? We moeten in dat geval nagaan of de patiënt de dag voordien in een omgeving met te veel ozon is geweest. Voor een arts is dat niet zo eenvoudig. Het neemt veel tijd in beslag, vergt statistisch onderzoek en daarvoor ontbreken helaas doorgaans de middelen. Bovendien kunnen andere factoren meespelen. Ouders die voortdurend roken in de buurt van hun kind of andere vormen van luchtverontreiniging...'

Als op warme zomerdagen ozonvervuiling optreedt (méér dan 250 microgram per kubieke meter) en de onderste luchtlagen blijven hangen, zitten er naast ozon immers nog heel wat andere vuile deeltjes in de lucht: roet, hoge concentraties stikstof- en zwaveloxiden, om er maar enkele te noemen.

Het ozongas zorgt bij iedereen voor een vermindering van de longcapaciteit (van 5 tot 25 %). Kinderen spelen op hete ozondagen vaak buiten, ademen méér in dan wanneer ze stilzitten

Een giftige cocktail

en krijgen op die manier in verhouding veel ozon binnen. Ook oudere mensen lopen risico, vooral als ze long- en hartproblemen hebben. Edgar Vandenabeele (89) uit Overijse heeft overgevoelige longen. In hete

In de Brusselse agglomeratie is het autoverkeer grotendeels verantwoordelijk voor het ozonprobleem

zomerperiodes durft hij nauwelijks buiten te komen. 'Vooral niet als het quasi windstil is en de lucht slecht ruikt', vertelt Edgar. 'Als ik dan in de tuin werk, krijg ik gegarandeerd een astmacrisis.'

Onherstelbare schade

'Hoge ozonwaarden kunnen bij mensen die problemen hebben met het hart, de bloedvaten of de longen onherstel-

coördineert en daarvoor samenwerkt met centra in zeven omringende landen. 'Gezonde mensen hebben minder last van ozon. Zij hebben tijdelijk een verlaagde longcapaciteit die snel weer wordt hersteld', aldus Dumont. De effecten van verhoogde ozonconcentraties op het lichaam treden pas 24 uur na de blootstelling op. Nogal wat mensen worden dan 's nachts ademloos wakker met een gevoel van beklemming op de borst. Na 48 uur zijn die ademklachten doorgaans weer verdwenen.

Ozonvervuiling treedt vooral op hete zomerdagen op (+25°C). Het probleem doet zich voor tussen 16 en 21 uur. Dan is het voor iedereen af te raden buiten inspanningen te leveren die de longen met méér dan de gewone inhoud vullen. De krant lezen op een bank in de schaduw kan natuurlijk wel. Mensen met hart- en longklachten blijven tijdens ozonrijke namiddagen evenwel beter binnen. Zij doen er goed aan in de voormiddag een wandeling te maken en het huis te luchten.

In de woning levert ozon geen problemen op omdat de concentratie er is gereduceerd tot de helft. Ozonwaarschuwingen ernstig nemen is voor iedereen een aanrader. Vanaf 180 microgram per kubieke meter is de Europees overeengekomen waarschuwingdrempel overschreden en wordt de bevolking gewaarschuwd dat er teveel ozon in de lucht zit. Sommige wetenschappers zijn van mening dat zelfs de huidige grenswaarden te hoog zijn. Al bij lagere waarden zou gevaar dreigen voor risicogroepen of mensen die buiten werken.

Verkeer is boosdoener

In de hogere luchtlagen in de stratosfeer wordt onder invloed van de zon voortdurend ozon gevormd die ons beschermt tegen schadelijke zonnestrallen. Als de

ozonconcentraties op bepaalde plaatsen afnemen, spreekt men over een 'gat in de ozonlaag', waardoor méér schadelijke zonnestrallen ons kunnen bereiken.

FOTO: PATRICK DE SPIEGEL VLEB

bare schade toebrengen', bevestigt Gerwin Dumont. Hij is de ozonspecialist van IRCEL, de Intergewestelijke Cel Leefmilieu, die in ons land de opvolging van het ozonprobleem

van zon en uitlaatgassen

Ook dichtbij de aarde, in de troposfeer, wordt voortdurend ozon gevormd, vooral bij warm weer. Dat ozongas inademen is schadelijk. Het dringt door tot in de longblaasjes waar het ontstekingsreacties kan veroorzaken. Het autoverkeer zorgt voor de grootste productie van ozon en is in de Brusselse agglomeratie zelfs voor 2/3 voor het ozonprobleem verantwoordelijk. Als bepaalde elementen (NOx en VOC) in de uitlaatgassen van auto's door de zon verwarmd worden, zet een fotochemische reactie ze automatisch in ozon (O3) om. Ozon komt ook vrij tijdens het gebruik van bepaalde scherp ruikende ontvlekkingsmiddelen (met bvb het kankerverwekkende tetrachloor). Ook sommige laserprinters en fotokopieertoestellen produceren ozon.

Een Europees probleem

'De lucht in de rand rond Brussel is zeker niet 'ozonarmer' dan in de hoofdstad. Omdat de uitlaatgassen van de auto's niet alleen ozon 'produceren' maar het gas tegelijk 'opeten', zijn de ozonconcentraties in de drukke binnenstad zelfs vaak lager dan in de residentiële groene stadsbuurten en in de groene rand rond de stad waar minder autoverkeer is. Dat wil niet zeggen dat de lucht in de stad zuiverder zou zijn. De ozondeeltjes die daar door het verkeer worden 'opgegeten' worden vervolgens weer omgezet in andere schadelijke deeltjes zoals NO2 (stikstofdioxide) bijvoorbeeld', legt Gerwin Dumont uit. Zijn bepaalde gebieden in ons land 'ozonarmer' dan andere, als ozonvervuiling optreedt? 'Nauwelijks', reageert Gerwin Dumont. 'Aan zee is er misschien iets minder ozon, omdat het daar doorgaans winderig is, maar in de groene Kempen bijvoorbeeld, waar de maximumtemperatuur meestal enkele graden hoger is, worden vaak hogere ozonpieken genoteerd dan elders.' Ozonvervuiling is een Europees probleem. Als het in de zomer langer dan één week 25°C warm is hebben we prijs. Dat is niet alleen in België het geval, maar in een gebied

van 500 op 500 km, van Londen tot Lyon, naar Bonn en het Ruhrgebied, tot het zuiden van Nederland. Het spreekt dan ook voor zich dat het probleem Europees moet worden aangepakt.

'Een stuk wetgeving dat het ozonprobleem moet indijken, is nu al in uitvoering', zegt Gerwin Dumont. 'De samenstelling van benzines wordt weldra aangepast. Wat auto's in de toekomst nog mogen uitstoten, wordt drastisch aan banden gelegd. In 2000 wordt een nieuwe Europese richtlijn voor ozon en plafonds voor de uitstoot van verzurende luchtverontreiniging van kracht. In alle Europese lidstaten bereiden

werkgroepen de invoering hiervan voor. Het is de bedoeling om tegen 2010 in heel de zone het hele jaar door de uitstoot van stoffen die ozon veroorzaken met 60 tot 70% te verminderen (ten opzichte van de uitstoot in 1990) en zo tot aanvaardbare ozonconcentraties te komen. Streefdoel is om het aantal dagen dat de ozondrempel van 120 microgram (van de Wereld Gezondheids Organisatie) gedurende 8 uur wordt overschreden, terug te schroeven tot gemiddeld 20 per jaar. In de voorbije jaren werd die doelstelling slechts op 20 tot 30% van het Belgisch grondgebied gehaald.'

IRCEL informeert

Het zal ons heel wat moeite kosten om ozon drastisch terug te dringen. Zelfs als iedereen meewerkt zijn we volgens Gerwin Dumont nog niet helemaal van het probleem verlost. De inspanningen moeten ook in andere landen worden geleverd en ze moeten bovendien niet beperkt blijven tot de zomerdagen wanneer er ozonalarm is, want dan komen de maatregelen te laat. Wie informatie zoekt over de ozonconcentraties, hoeft vandaag niet langer te wachten op het weerbericht. De website van IRCEL (<http://www.irceline.be>) bevat niet alleen precieze gegevens over de actuele situatie (om de 2 uur worden de gegevens bijgewerkt!), maar biedt ook voorspellingen voor morgen en overmorgen.

Marleen Teugels

La périphérie est-elle en bonne santé?

Dans notre série consacrée à la santé dans la périphérie, nous aborderons cette fois le thème de la pollution atmosphérique et plus précisément du cocktail toxique constitué par le soleil et les gaz d'échappement. La 'ceinture verte' entourant la capitale paraît certes saine, mais cette impression est trompeuse. L'air n'y est pas si pur et contient même parfois davantage d'ozone que celui du centre-ville. 'Des valeurs élevées d'ozone peuvent s'avérer dangereuses pour les personnes connaissant des problèmes de cœur, de poumons ou de vaisseaux sanguins', explique Gerwin Dumont, qui coordonne dans notre pays, en collaboration avec les centres équivalents de sept pays environnants, le suivi du problème de l'ozone. 'Diminuer d'une manière drastique les concentrations d'ozone n'aura rien d'une sinécure. Même si chacun y met du sien, le problème ne sera pas résolu pour autant. Les autres pays doivent s'associer à cette entreprise, et les efforts ne peuvent se limiter aux jours d'été, lorsque la cote d'alarme est atteinte, sous peine de voir les mesures intervenir trop tard.'

GALERIJ

Rustpunt en platform

Galerijhouder Leo Van Dorsselaer poogt het eeuwige met het vergankelijke te verzoenen. Op een steenworp van de Grimbergse abdijkerk biedt hij hedendaagse kunstenaars in zijn galerij Aemen & Even een gedroomd platform. 'Wandelaars en verzamelaars vinden hier een rustpunt', legt hij uit. 'In een plattelandsomgeving kan de passant beter van kunst genieten dan in de galerijen van de drukke grootstad.' Wie de openings-expositie met werk van Raveel, Van Hoeydonck, Wittewrongel en Van Severen heeft gemist kan nog altijd terecht op de website Art in an Electronic Media Environment (www.aemen.com). Daar worden alle tentoonstellingsstukken virtueel bewaard. Ook de merkwaardige foto's die Daniel Locus op verschillende tijdstippen van een keukentafel realiseerde, zijn het bekijken waard. In de galerij waren deze reusachtige 'table talks after dinner' van ruim vier vierkante meter tot begin juni te zien op ware grootte. Surfers moeten zich uiteraard tevreden stellen met het schermformaat. De derde tentoonstelling in de galerij eindigt op 30 juni en is gewijd aan marineschilder Maïke De Jonge die nauwgezet zijn waarnemingen uitbeeldde van op oorlogsschepen. Van 4 juli tot 28 augustus loopt in samenwerking met Sint Lukas een project waarbij jonge, beloftevolle kunstenaars-studenten de gelegenheid krijgen om hun werk in de galerij en op de website te tonen en eventueel te verkopen.

Aemen & Even, Lagesteenweg 17, Grimbergen. Tel. 02/269 24 22. Woensdag tot zaterdag van 14 tot 18u. Zondag van 10 tot 13u.

FESTIVAL

Couleur Café bouwt kleurrijk muziekdorp

Al tien jaar brengt Couleur Café internationale dansmuziek, intieme ballads en kleurrijke muziekgroepjes uit de

vier windstreken naar hier. Omdat de Hallen van Schaarbeek na de eerste edities te klein bleken, verhuisde dit multicultureel zomerfestival naar de postindustriële terreinen van Thurn & Taxis aan het Brussels kanaal. Het festival viert dit jaar zijn tiende verjaardag, reden genoeg voor de organisatoren om de vele duizenden bezoekers een extra feestelijk programma voor te

FOTO: BUGS STEFFEN

Tambours de Brazza

schotelen (zie Figuranten p. 10 en 11). Naast de muziek is er ook veel randanimatie; Afrikaanse haarkunstenaars vlechten in het openlucht dorp het gewenste rastakapsel, terwijl leraars in een voor de gelegenheid opgetrokken Cocodyschooltje kinderen en volwassenen de basisbegrippen van de Swahilitaal bijbrengen. Tussen de Arabische souks en de Indianenmarkt wordt in de Cantina Mundial exotisch getafeld! En natuurlijk zijn er ook de vaste waarden zoals tentoonstellingen, performances, breakdancers, marching bands en vuurwerk.

Couleur Café, vrijdag 25 en zaterdag 26/6 vanaf 18u. Zondag 27/6 vanaf 15u. Thurn & Taxis, Picardstraat, 2, Brussel. Info: 0900/27 654. Kaarten vanaf 650 Bf per dag of 1400 Bf voor het hele festival.

REVUE

Guido Belcanto tussen rock en sentiment

Levensliederen hoeven geen smartlappen te zijn. Guido Belcanto heeft het uitzonderlijk talent om zijn sentimentele ontboezemingen te relativeren. Droefgeestige tango's evolueren tot grappige revuesongs. In zijn nieuwe show 'Back to the roots' rakelt de cabaretier muzikale herinneringen uit de

jaren vijftig en zestig op. Hij ontpopt zich als een onvervalst rockbeest. De 'duckwalk' van de overjarige Chuck Berry mag als podiumgimmick niet ontbreken, net zomin als de uitputtende heupacrobatie op de twist van Chubby Checker. Belcanto persifleert met zijn nieuwe band The Libido's ook de Beatles en maakt grapjes over de postuum uitgebrachte nummers van John Lennon.

Tervuren, Marktplein op vrijdag 2 juli om 20u30.

FOLK

Linkefolk wil bruggen slaan

De kleine faciliteitengemeente Linkebeek pakt dit jaar uit met een originele viering van 11 juli. Ter gelegenheid van de Vlaamse feestdag en in het kader van de '11 daagse Vlaanderen-Europa 2002' wordt op 3 juli in Gemeenschapscentrum De Moelie een klein folkfestival 'Linkefolk' gehouden.

Bij de samenstelling van het programma werd uitgegaan van het idee dat muziek generaties, taalgemeenschappen en landsgrenzen kan overbruggen. In functie daarvan werden de optredende groepen gekozen.

Voor Vlaanderen is dat 'Bob Frank en Zussen', een formatie die gespecialiseerd is in vocale en instrumentale muziek uit de middeleeuwen en de renaissance. Uit Wallonië komen

FOTO: JEAN-LUC THIEËRE

Orion

'Les Frères Hirsch' met hoofdzakelijk keltisch geïnspireerde volksmuziek. Met het Brusselse folkkwartet 'Orion' treedt in Linkebeek een formatie aan die internationaal hoog staat aangeschreven en waarvan al ruim 30.000 CD's werden verkocht. Tenslotte is er ook nog 'Klezmic Noiz' met joodse bruiloftsmuziek.

Het festival Linkefolk is gratis toegankelijk en start op 3 juli a.s. om 16 uur.

Info: De Moelie, Sebastiaansstraat 14, 1630 Linkebeek, tel. 02/380 77 51, fax: 02/380 40 10.

CONCERT

Will Tura Europees

Op zijn 58ste brengt Arthur Blankaert, zoals Will Tura officieel heet, een Europees georiënteerde langspeler uit. Hij vertolkt de nummers daarop voor de allereerste keer tijdens de openingsmanifestatie van het project Vlaanderen-Europa 2002 in de Noorderrand. Succesnummers uit zijn lange loopbaan voeren de boventoon. Deze keer worden ze echter niet in het Nederlands maar in een andere Europese taal uitgevoerd. De carrière van de Veurnese zanger startte al in 1957. Hij moest echter tot 1962 geduld oefenen vooraleer hij met 'Ik ben zo eenzaam zonder jou' wekenlang de Vlaamse en de Nederlandse hitparade aanvoerde. Een aantal songs ontleende Tura aan het countryrepertoire. 'Draai dan 797204', 'El Bandido' en 'Heimwee naar huis' deden het meer dan behoorlijk. Met 'Vlaanderen, mijn land' ontpopte hij zich als heimatzanger. Doorgaans wordt hij geprezen om zijn vakkundige aanpak, die aanslaat bij het grote publiek. Op de feestdag van de Vlaamse Gemeenschap (11 juli) wordt in Gemeenschapscentrum de Zandloper in Wemmel vanaf 15 uur als toemaatje een volksfeest met de Brabant Country Club en enkele accordeonisten georganiseerd. Tura doet met dit concert verschillende podia aan.

Will Tura Europees op vrijdag 25/6 in de Zandloper, Wemmel. Volksfeest op 11/7. Tel. 02/460 73 24.

OPENLUCHTEXPO

Twaalf stromingen op Grimbergs kunsttraject

Als afsluiter van het 25jarig jubileum van het Cultureel Centrum van Strombeek bedachten twaalf kunstenaars installaties en sculpturen voor een wandelroute langs opmerkelijke plekken in Grimbergen. 'Stromingen' heet het parcours, waarvan de titel verwijst naar het jaarthema 'water'. Alle twaalf deelnemende kunstenaars hebben al eerder in het Cultureel Centrum van

FOTO: NIELS DONCKERS

Strombeek-Bever geëxposeerd. In openlucht tonen zij nieuw werk. Raphael August Opstaele demonstreert hoe men met het kostbare vocht water moet omgaan. Zijn 'Aqua-rius Complexicus' zuigt water uit de Maalbeek, maar geeft dit na een doortocht aan het riviertje terug. Liliane Vertessen ontwierp drie 'waves' in aluminium. Eén ervan kreeg een ereplaats in het fonteinreservoir voor het Cultureel Centrum van Strombeek. De sculpturen zijn niet alleen geïnspireerd op golven, maar belichamen ook het eeuwig vrouwelijke. Al Balis trok naast een oude ruïne een zes meter hoge belegeringstoren op. Alsof hij wil onthullen hoe erg de mens op zijn territorium is gesteld en het nog wil uitbreiden ook. Kris Van Hemelryck experimenteert met de techniek van de verschroeide aarde. Vooraleer hij de toelating kreeg om een grasveld af te branden, moest hij heel wat administratieve watertjes doorzwemmen. 'Kringen onder de ogen' heet het poëtisch en zinnenstrelend project van E.T.Ref. Deze Humbeekse kunstenaar vormt met duizenden lucifers cirkelvormige patronen die de natuurlijke omgeving ingrijpend, maar met veel zin voor schoonheid, veranderen. Agnes van Ransbeeck laat op de vijver aan de molen een vlot drijven. Babygeluiden en baxters zinspelen op de smalle grens tussen leven en dood. De vervaarlijke prikkeldraad aan de knotwilgen en de 'bevrozen' tranen van Lieve Van Stappen kunnen uitgelegd worden als een protest tegen concentratiekampen en oorlogen. Op het kerkplein beitelde Peter Jacquemyn een expressieve, menselijke figuur, die fel contrasteert met de barokke heiligenbeelden van de abdij. Marcel van Maele schreef voor de catalogus een gedicht dat niet kan worden losgekoppeld van zijn sculptuur met de titel 'Zoenoffer'. Zes vrouwen symboliseren op het gigantische beeldhouwwerk van Dré Peeters diens 'natte dromen'. Tussen de struiken van het

Prinsenbos plaatste Marc Gysels verknijpte vormen van een televisiescherm. Hij hoopt dat de voorbijgangers die ter kerke gaan, even verwijlen op de zitbanken om te mediteren over de uitwassen van de huidige beeldcultuur. Marc De Roover reeg voor zijn 'Twee eigenschappen van water' latjes aan elkaar, die samen een ontoegankelijke loopbrug vormen. De kunstfoto's in de catalogus zijn van de hand van Niels Donckers.

Stromingen: nog tot 12 september. Catalogus met plannetje is voor 100 Bf te koop in het C.C. Strombeek-Bever. Info: 02/263 03 43.

FESTIVAL

Klinkende Munt

Wereldmuziek, avant-garde en funk zijn de hoofdingrediënten van Klinkende Munt. Het gratis stadsfestival van de Beursschouwburg opent elke avond om half negen met een grootschalig concert op het Muntplein. De intiemere optredens vinden om 23 uur plaats in de schouwburg en om middernacht in het aanpalende Beurscafé. De New Yorkse gitarist Marc Ribot en 'Los Cubanos Postizos' bijten op 7 juli de spits af. Een andere aanrader is schuiftrompettist Fred Wesley die ooit nog wonderlijke solo's weggaf tijdens de soulspektakels van James Brown. De Flat Earth Society van Peter Vermeersch stoelt met swing, free jazz en latino. Jamaicaanse reggae is het stokpaardje van Ernest Ranglin. Steve Coleman experimenteert op de tenorsax. Klarinetpeler David Krakauer combineert joodse klezmerklanken met rock. Op zondag 11 juli is er een exotisch familiefeest met het Cubaanse ensemble La Banda in het Klein Kasteeltje.

Info: tel. 02/513 82 90.

Ludo Dosogne

Erik Truffaz

Wezembeek wil Nederlandstalige gemeenteschool behouden

De Nederlandstalige gemeenteschool van Wezembeek-Oppem telt nog maar 56 leerlingen. Dat is minder dan de rationaliseringsnorm voorschrijft en dus zou de school eigenlijk haar deuren moeten sluiten. Om meer inschrijvingen te krijgen schakelt de school over naar Freinetonderwijs dat stapsgewijze wordt ingevoerd.

Het leerlingenaantal van de Nederlandstalige gemeenteschool in Wezembeek nam de afgelopen jaren een forse duik. Die negatieve trend heeft ondermeer te maken met het wegtrekken van Nederlandstalige gezinnen, met de veroudering van de bevolking en met de concurrentie van een naburige katholieke school. Om te blijven voortbestaan wordt nu geleidelijk overgeschakeld naar Freinetonderwijs, wat de school aantrekkelijker zou moeten maken, ook voor anderstalige leerlingen. 'Een methodeschool waarin met Freinettechnieken wordt gewerkt vereist een mentaliteitswijziging', leggen waarnemend directeur Don Aerts en voorzitter van het oudercomité Ghislaine Duerinckx uit. 'Kenmerkend

voor het Freinetonderwijs is dat de kinderen meer inspraak hebben. Aan het begin van de week houden we met de leerlingen een gespreksronde waarbij het werkschema voor een hele week wordt opgesteld. De leerlingen geven zelf thema's op die vervolgens door de leraren worden ingepast in het leerplan dat gevolgd moet worden. Het kind wordt op die manier actiever bij de lessen betrokken. Wat ze leren zit dus veel dieper.'

Gemeente wil investeren

De lokalen van de gemeenteschool werden al herschikt met speciale hoeken voor taal, informatica, vergaderen, knutselen en lezen. Nieuw is ook dat de kleuters, die nu in de woonwijk Ban Eik les volgen, naar de 'grote school' zullen gaan om de doorstroming te bevorderen. Daarvoor moet de gemeente tegen 1 september aanpassingswerken uitvoeren om de school 'kleutervriendelijk' te maken. De Francofone burgemeester van Hoobrouck ziet geen graten in de financiële inspanning die zijn gemeente zich daartoe zal moeten getroosten. 'De Nederlandstalige gemeenteschool moet blijven bestaan. Als de omschakeling een succes wordt, zullen we de nodige investeringen doen om de school aan te passen aan de wensen van de ouders en de leerkrachten, net zoals we voor de Franstalige gemeenteschool hebben gedaan.' Maar zo ver is het nog niet. De invoering van de Freinettechnieken vergt een geleidelijke aanpassing, met permanente begeleiding door het Onderwijssecretariaat van Steden en Gemeenten (OVSG) tot 2003. Komend schooljaar staan voor de leerlingen kringgesprekken centraal, het opstellen van week- en dagplanning, een vrije tekst en keuzetaken. 'Dat gebeurt klasoverschrijdend', zeggen Don Aerts en Ghislaine Duerinckx, die er op wijzen dat van de 30 stadsscholen in Gent er zes met Freinettechnieken werken en stuk voor stuk succesverhalen werden. 'Freinet werkt met graadklassen, maar

bij ons waren die er al uit noodzaak. Kleine kinderen leren makkelijker van grote en de grotere schaven aan hun sociale vaardigheden door het aan de kleinere uit te leggen.'

Enthousiaste kinderen

'We mogen meer samenwerken en dat vinden we best leuk', vertellen de 9-jarige Melissa, Ken en Eliana. 'Onze school krijgt ook een naam: De Letterbijter.' 'Dat staat voor een soort boekenwurm, iemand die de puntjes op de 'i' zet', vult meester Don aan. 'We mogen ook meer kiezen wat we willen doen in de klas', zeggen Sarah (12) en Lanseloet (11) enthousiast. 'We debatteren en maken verslagen, compleet met moderator en secretaris, zoals onlangs nog over de zoekklassen. Ook de ouders worden nauwer bij de school betrokken. Waar mogelijk zullen ze volgens hun vaardigheden worden ingeschakeld om toneel te leiden of een spreekbeurt te houden over hun job. Over de veranderingen worden ze, net als hun kinderen, nauwgezet op de hoogte gehouden.'

An Van hamme

Info: tel. 02/783 12 23.

Saving a school with Freinet education

The Dutch-language municipal school of Wezembeek-Oppem has only 56 students left. That is fewer than the rationalisation norm prescribes, and so in fact the school should have to close its doors. In order to attract more students and thus avoid this fate, the school is progressively shifting to Freinet education. Characteristic for this form of instruction is that the children have a greater say in matters and that they are more actively involved in the lessons. In order to make the school 'pre-schooler friendly' by September 1, a number of modifications are being carried out. Happily, the Francophone mayor Van Hoobrouck has no objection to the financial effort which the community will have to shoulder.

Meer en betere provinciale informatie op internet

Wie via het internet allerlei nuttige informatie wil opzoeken over zijn eigen streek, was daar tot voor kort wel enige tijd mee zoet. Van een overzichtelijk geheel, waarbij op één adres alle nuttige informatie over Vlaams-Brabant gegroepeerd staat, was geen sprake. Met RIS (Regionaal Informatie Systeem) komt hierin verandering.

De provincie Vlaams-Brabant werkt al sinds begin 1998 aan een internetproject, met de naam Liberator, waarbij alle beschikbare informatie over de regio's in de provincie wordt gebundeld met een hoop verwijzingen naar bestaande websites. 'Op enkele jaren tijd is het informatieaanbod enorm toegenomen', zegt Pascale Van Dinter, coördinator van het Liberator-project. 'Soms dreigen mensen te verdrinken in een overaanbod als ze via internet op zoek gaan naar een bepaald soort informatie. Bibliotheken kennen dit probleem, want ook in een huis vol boeken bestaat dit euvel, zij het dan veel visueller. Bibliothecarissen zijn gewoon om op een geordende manier informatie ter beschikking te stellen van hun publiek, zodat ze alles snel kunnen terug vinden. Sinds 1997 werden alle Vlaamse bibliotheken op het internet aangesloten. Bibliotheken willen aanwezig zijn op de elektronische informatiesnelweg en zien hierin een nieuwe uitdaging om hun publiek te in-

formeren. Het lag dan ook voor de hand om de bibliotheken in te schakelen bij het op poten zetten van een Regionaal Informatie Systeem', aldus Van Dinter.

Naar hartelust snuffelen

RIS is een website met alle mogelijke informatie over Vlaams-Brabant. Wie zich op de website aanmeldt kan zeer snel en eenvoudig via tal van hyperlinks snuffelen in andere sites uit de

RIS is een soort elektronische bibliotheek van sites op het internet over Vlaams-Brabant

regio of naar sites die informatie bevatten die relevant is voor de inwoners van Vlaams-Brabant. RIS produceert dus zelf geen informatie, maar verzamelt alle informatie op internet die nuttig is voor mensen die meer willen weten over Vlaams-Brabant. RIS is dus een soort elektronische bibliotheek van sites op het internet over Vlaams-Brabant. 'Al deze informatie verzamelen is uiteraard een gigantisch werk, want er bestaan honderden websites die kunnen worden gebruikt. In de beginfase hebben we ons beperkt

tot tien items waarover we alle mogelijke informatie hebben verzameld: een activiteitenkalender, informatie over bibliotheken, geschiedenis, jeugd, kunst en cultuur, onderwijs, overheid, sport, tewerkstelling en toerisme. De bibliotheken van Rotselaar, Leuven, Vilvoorde, Sint-Pieters-Leeuw, Halle, Pepingen en Boutersem verleenden hun medewerking', aldus nog Pascale Van Dinter. Inmiddels werd de website officieel gelanceerd. Tot eind oktober volgt een testperiode, waarna een evaluatie volgt om bij te sturen. Bedoeling is dat alle bibliotheken hun toegewezen deelgebied voortdurend updaten. In het Portugese Alentejo en het Franse Aquitaine loopt eenzelfde internetproject.

Transparant beleid

'Dat de provincie Vlaams-Brabant aan dit informatie-ordenend project wilde meewerken is niet toevallig', zegt gedeputeerde Herman Van Autgaerden. 'De nieuwe provincie Vlaams-Brabant heeft bestuurlijke voorlichting altijd al hoog in het vaandel geschreven.

Zo hebben we onlangs onze bestaande website vervangen door een nieuw en veel transparanter systeem. Het publiek kan nu direct contact opnemen met de ambtenaren die voor een bepaald beleidsdomein verantwoordelijk zijn. Door een nieuw, gebruiksvriendelijker systeem hoeven ambtenaren geen informaticadeskundigen meer te zijn en kunnen ze zelf alle actuele informatie uit hun domein die nuttig is voor het publiek op de website plaatsen. Op die manier bevordert je de voorlichting van het publiek.'

IDH

Wie kennis wil maken met RIS kan surfen naar <http://liberator.vl-brabant.be//lipedit>. Het adres van de vernieuwde website van de provincie Vlaams-Brabant is www.vl-brabant.be.

Provincial information on the Internet: more and better

Until recently, anyone looking for information about Flemish-Brabant on the Internet was bound to waste a lot of time searching, for there was no clearly structured site offering all the useful information under one address. Well, those days are over, because now there is the RIS (Regional Information System), an Internet project of the Flemish-Brabant province which brings together all available information on the regions in the province, and offers a multitude of links to other websites as well. Thus, RIS is a sort of electronic library of sites about Flemish-Brabant on the Internet.

VLAAMS, VLAAMSER, VLAAMST

Teveel Vlaams kan schadelijk zijn voor de sociale gezondheid. Voor de uitleg hierbij citeer ik sportcommentator Jan Wauters, in een bijzonder geïnspireerde column (*De Morgen*, 25 mei 1999): 'Erg is dat niet, dat supporter zijn van eigen goed, groep of club, van eigen land of regio. Maar je mag of moet je daar wel bewust van zijn, of het loopt uit de hand. De verdomming slaat toe en de exaltatie neemt de bovenhand. Hooliganisme, bendevorming, stoottroepen, sektes, eng nationalisme, bovendapper patriottisme, gestaald communisme, heksenjacht, excommunicatie, de brandstapel, de hel, de dood in de pot (Pol Pot) en ga zomaar door.'

Beter dan aan Vlaams, Vlaamser, Vlaamst te doen, kunnen we wat Vlaams is behoedzaam en precies doseren. Dat luistert nauw, een historisch geladen en politiek gevoelig begrip.

Gent en Brugge zijn Vlaamse steden. De Vlaamse beweging was een rechtvaardige zaak. De Vlaamse Gemeenschap werd een politiek feit en maatschappelijke eenheid.

Sprekend over 'de Vlaamse rand' is al uitdagend en riskant. Dat die rand uit Vlaamse gemeenten bestaat, is genoegzaam geweten, ook door degenen die zich niet bij dat politieke feit hebben neergelegd. Sprekend over 'de Brusselse rand' is trouwens duidelijker, zeker voor buitenstaanders. En hetzelfde geldt voor 'de Belgische kust'.

Vlamingen onderken ik wel, maar 'het Vlaams volk' lijkt me een betwistbare benaming voor een kunstmatig samengestelde verzameling die niet zo oud en niet zo homogeen is als sommigen ons willen doen geloven. Dat de IJzertoren een Vlaams monument is, vind ik misplaatst, omdat er aan de IJzer vooral een andere dan een Vlaamse

De Vlaamse feestdag. Mij best, als 11 juli maar feestelijker is dan Vlaams en meer geel dan zwart. Zonder bombastische taal, laat staan uitdagend nationalistisch gedoe. Met de Guldensporenslag als folkloristisch thema en de Vlaamse Leeuw als oude vertrouwde deun. Met Norbert de Batselier die Vanessa Chinitor kust, ongeacht hoe *Like the wind* het er in Jeruzalem heeft afgebracht. Met zoveel belangstelling voor de tentoonstelling 'Fabrieksstad Aalst', over de grote Vlaamse schrijver Boon, dat er aan blokbezoek moet worden gedaan.

FOTO: RITA DANIELS

strijd werd gestreden. En dat in Nederland enerzijds 'Vlaamse frites' worden gebakken en anderzijds 'Belgische schrijvers' worden gelezen, is belachelijk.

Ik ben kieskeurig in wat Vlaams is, mijn kinderen zijn er wantrouwig in. Zij, en zovelen samen met hen, doen alsof 'Vlaams' stinkt. Alsof het synoniem is met extreem-rechts - wat Vlaams is, zwart is. Het oude misverstand geraakt maar niet uit de weg geruimd, niet in het minst omdat wat Vlaams is meer wordt geassocieerd met wat het Vlaams Blok zegt en denkt dan met wat het Vlaams Parlement wil en doet. Had de Vlaamse Gemeenschap bij haar officiële start maar een patent op de benaming 'Vlaams' genomen!

Op 11 juli 1985 heeft de Vlaamse Gemeenschap overigens wel 'De Vlaamse Leeuw' bij ministerieel besluit tot nationaal lied verheven en zitten we zolang een Vlaming leeft opgescheept met dat bombastische ding. Theaterdeskundige Carlos Tindemans karakteriseerde het ooit als een uiting van 'brulflamingantisme'. Hij had het dan over de tekst, maakwerk van de toneel-schrijver Hippoliet van Peene.

In de eerste strofe en het refrein gaf die man de Vlaamse leeuw nog een natuurlijk, dierlijk gedrag mee. In de tweede strofe daarentegen maakte hij van het dier een stoere militair: 'De tijd verslindt de steden, geen tronen blijven staan! De legerbenden sneven: een volk zal nooit vergaan. De vijand trekt te velde, omringd van doodsgevaar! Wij lachen met zijn woede: de Vlaamse leeuw is daar.' Ik moet er niet aan denken dat de Vlaams Blok-ers dat op hun bijeenkomsten met z'n allen staan te brullen.

Niet dat ik 'De Vlaamse Leeuw' liever zelf sta te zingen, al wil de traditie intussen dat de Vlamingen het lied toch minstens op hun Vlaamse feestdag laten opklinken. Het is anderhalve eeuw oud en behoort nu eenmaal tot de erfenis van de Vlaamse beweging. Het herinnert aan het vroegere klauwen en bewaart het oude woord sneven, alias sneuvelen. Allemaal redenen om de tekst in het Vlaams museum onder te brengen en de melodie in haar eentje de Vlaamse feestdagen te laten opluisteren - zo stel ik met aandrang voor. 'De Vlaamse Leeuw' professioneel gespeeld in plaats van amateuristisch gezongen. Componist Karel Miry heeft er geen meesterwerk van gemaakt, maar er naar het schijnt wel melodische zinsneden van Schumann in verwerkt. Geen gebrul.

Brigitte Raskin

Tien fietslussen met zicht op de rand

Steeds meer mensen ontdekken de geneugten van de fiets en trekken er met de tweewieler regelmatig een dagje op uit. De Fietsclub van Vakantiegoegens stimuleert deze ontwikkeling en stippelde tien fietslussen uit die lopen over de mooiste fietswegen van alle gemeenten in het arrondissement Halle-Vilvoorde. Dit jaar worden vijf van die lussen ingefietst en volgend jaar de andere vijf.

'Drie jaar geleden startte onze vereniging met een fietswerking,' vertelt Opwijkenaar Wim Verhasselt van Vakantiegoegens. 'In Halle-Vilvoorde waren maar op enkele plaatsen fietsroutes. Daarom besloot Vakantiegoegens

De Fietsclub van Vakantiegoegens stippelde 10 fietslussen uit die lopen over de mooiste fietswegen in Halle-Vilvoorde

om met medewerking van onze plaatselijke leden tien fietsroutes uit te stippelen. De helft van de lussen wordt nog dit jaar ingereden, de andere helft wordt voor volgend jaar bewaard.'

Grondige voorbereiding

Zeventig lokale medewerkers verzamelden een jaar lang gegevens van hun streek en op basis daarvan ontstonden de nieuwe fietsroutes. Elke fietslus werd eerst ingereden door fietsers die de streek niet kennen en vervolgens indien nodig hier en daar aangepast. De lus 'Land van Grimbergen' werd al op zondag 11 april aan het publiek voorgesteld en daarvoor schreven maar liefst 553 fietsers in.

Elke fietslus kreeg zijn streekeigen naam. In 1999 wordt zo het 'Land van Grimbergen', 'Breugelland', 'Zenne en Zoniën', 'Kapellenroute' en 'Denderstreek' ingereden. In 2000 gaat Vakantiegoegens de fietslussen 'Hoppeland' (Wemmel-Asse), 'Druivenstreek' (Hoeilaart-Jezus-Eik-Tervuren-Sterrebeek), 'Kanalenroute' (Brussel), 'Pajottenland' (Gooik) en 'Witloofstreek' (Zaventem-Kampenhout) inrijden.

Gedetailleerde folders

De afstand van elke lus varieert tussen de 35 en de 45 kilometer. Een verkorting van ongeveer 20 kilometer is telkens mogelijk. Na het officiële inrijden van de fietslussen blijven de fietsroutes met hun bezienswaardigheden uiteraard openstaan voor het publiek. Vakantiegoegens geeft voor elk van de fietslussen een gedetailleerde folder uit met weetjes, bezienswaardigheden en -niet onbelangrijke- en drinkgelegenheden zoals picknickmogelijkheden, restaurants, snacks en herbergen op de route. Na het infietsen van 'Land van Grimbergen' volgde op zondag 30 mei de lus 'Breugelland' met vertrekplaatsen in Dilbeek en Sint-Pieters-Leeuw. Op zondag 4 juli komt de route 'Zenne en Zoniën' aan bod met Sint-Genevius-Rode, Halle en Alsemberg als centrale plaatsen. De 'Kapellenroute' via Opwijk, Merchtem en Londerzeel zal op zondag 29 augustus worden ingereden. Op zondag 10 oktober volgt de laatste fietslus van 1999 en krijgen de fietsers de route 'Denderstreek' voor de wielen geschoven met Ternat, Liedekerke en Roosdaal als startplaatsen.

Deelnemers kunnen telkens vrij vertrekken tussen 10 en 14.30 uur. De dag zelf van het inrijden (telkens een zondag) is de lus bewegwijzerd. 'Per lus hebben we zo'n honderd bordjes nodig', zegt Wim Verhasselt. 'Op langere termijn plannen we een vaste, uniforme bewegwijzering. Daarvoor moet Vakantiegoegens telkens wel het akkoord van elke gemeente vragen, wat heel wat administratie met zich meebrengt. Maar we zijn ermee bezig', verzekert Verhasselt. Bij het inrijden van de fietslussen zorgt Vakantiegoegens ook voor het verhuur van fietsen. De vereniging doet daarvoor een beroep op de vzw Velothek Halle die bij het infietsen aanwezig is. De vzw krijgt een Europese subsidie in het kader van regionale landschappen. Velothek Halle biedt zo goed als nieuwe fietsen aan voor driehonderd frank per dag, of 200 frank per halve dag. Er moet niet vooraf worden gereserveerd, tenzij men in groep wil komen.

Joris Herpol

Deelnemen aan het inrijden van een fietslus kost 70 frank (leden 50 frank, -12 jaar gratis). Inbegrepen zijn een brochure met kaart en gedetailleerde beschrijving van de fietsroute, verzekering lichamelijke ongevallen en deelname aan een tombola. Alle info: Fietsclub Vakantiegoegens regio Brussel, tel. 02/508 89 11.

FOTO: PATRICK DE STIEGELAERE

RESTAURANT

FOTO'S: PASCAL VIGNERON

Het is geen toeval dat het lekker is in 't Puur Toeval

Naast enkele eethuizen met een nogal ouderwetse stijl, is Vilvoorde sinds een paar jaar ook een jong ogend restaurant rijk, waar de kwaliteit daarom niet minder degelijk is. Het moderne interieur is voor deze stad bepaald opvallend.

'Ik wilde in Vilvoorde eens iets origineels,' verklaart Johan Vandenbroeck. Samen met de vennoten Marina Van den Eynde en Eric en Hilde Van Hyfte baat hij 't Puur Toeval uit en hij is tevens de kok. 'Ik wilde een beetje uit de band springen. Het resultaat is wel dat we nu veel klanten van elders krijgen. Ze komen van Brussel, van Gent...' Maar de plaatselijke industriëlen, de politici en de mensen van VT4 hebben dit adres toch ook al ontdekt. Men heeft het personeel geleerd de Bekende Vlamingen niet aan te gapen als ze binnenkomen, want dat zou ze snel verjagen uiteraard.

Tikje anders

't Puur Toeval is gevestigd in een smal en hoog herenhuis aan een brede bomenlaan met een weelde aan parkeerplaatsen. Via verlichte treden kom je binnen en je vindt dan de drie in elkaar overlopende vertrekken die gebruikelijk zijn in dit soort woningen van weleer.

De verlichting is heel uitgekiend, met onder meer grappige lichttegeltjes

naast de tafels en de bekende 'peertjes met engelenvleugels' in het laatste segment. Daar is de wand trouwens niet langer okergeel maar kaki. En op de mooie houten tafels liggen oudroze servetten. Maar al die kleuren zijn net een tikje anders en net iets moderner! Op een woensdagavond blijkt het hier aardig vol te lopen met een publiek van alle leeftijden. Een familie, een paar stelletjes... En allemaal krijgen ze meteen brood en boter op tafel, zoals we dat graag zien. Bij het aperitief worden groene olijven geserveerd die veel smaak blijken te hebben.

Frisse keuken

In 't Puur Toeval eet je het 'marktmenu' van 795 fr., het 'keuzemenu' van drie gangen voor 1095 fr. of het gastronomische 'menu 't Puur Toeval' van vijf gangen voor 1395 fr. Wil de klant toch maar één enkel gerecht eten, dan krijgt hij bijvoorbeeld de hoofdschotel van het marktmenu voor 600 fr. De verschillende gangen op de menu's ogen allemaal even origineel en aantrekkelijk. 'We werken met verse producten,' benadrukt Johan Vandenbroeck. 'De vis bijvoorbeeld komt vers uit Antwerpen. Geen diepvries hier.'

En dat proef je ook. Dit is een buitengewoon frisse en appetijtelijke keuken. We beginnen met een 'gefrитуurd eitje in brickdeeg, rode wijnsaus en champignons', dat herinneringen aan de Marokkaanse keuken oproept. Heel smakelijk is het ook. Als hoofdschotel

nemen we 'konijnenbil gesmoord in Marsala, venkel en tomaat'. Een enkeling zou jammer kunnen vinden dat het vlees ontbeend is en in reepjes gesneden, zodat het dus evengoed van de rug had kunnen zijn. Maar toegegeven: het eet wel makkelijk en dat zal ook de reden zijn dat men voor deze bereiding heeft gekozen. Het gerecht is behalve smeug, ook heel kruidig. Omdat hierbij een forse wijn past kiezen we een 'zwarte wijn' uit de Périgord: 'Château du Cèdre, Cuvée Prestige, Verhaeghe, Cahors 1994'. Die blijkt z'n prijs van 1070 fr. waard, maar de rode huiswijn, de 'Château Lastours, Gaillac 1997' van 540 fr., had ook volstaan. U ziet het: in 't Puur Toeval hoeft het niet duur te worden. En toen de eerste fles Cahors naar de kurk bleek te smaken, werd daar niet over gezeurd en stond er meteen een andere fles op tafel. De wijnlijst is behoorlijk lang en zoekt het niet in de grote namen, hoewel je er toch een paar kunt ontdekken. De meeste wijnen - uit alle streken van de wereld, maar voornamelijk uit Frankrijk - hebben prijzen tussen de 600 en 1200 fr. De eigenaars hebben duidelijk plezier in wijn en veranderen het aanbod geregeld. Vooral de huiswijn is steeds weer een andere. Hieruit blijkt opnieuw dat 't Puur Toeval een dynamisch bedrijf is.

GVS

't Puur Toeval, Rooseveltlaan 18, 1800 Vilvoorde, tel. & fax 02/253 68 39. Gesloten op zaterdagmiddag, zondag en maandagavond.

Proefproject met opvallende mankementen

Voor de zone Grimbergen-Vilvoorde start (wellicht binnenkort) een proefproject mindermobielenvervoer. Partners in dat tweejarig experiment zijn de Vlaamse regering, De Lijn, het Vlaams Fonds voor de integratie van personen met een handicap, de provincie Vlaams-Brabant en de gemeente. Mindermobielenvervoer Grimbergen, dat al 15 jaar ervaring en expertise heeft opgebouwd, staat positief tegenover de Vlaamse experimenten, maar ziet toch verschillende mankementen in het proefproject.

'Gehandicapten kunnen pas participeren aan de samenleving als ze zich kunnen verplaatsen naar hun werk, vrienden, familie en gebruik maken van de sociaal-culturele voorzieningen. Zoniet, blijven de grote principes van integratie en volwaardig burgerschap dode letter', vindt Miet Ringoot van Mindermobielenvervoer Grimbergen. 'Het Vlaams Fonds subsidieert aanpassingen aan de individuele auto voor mensen met een motorische handicap, maar velen kunnen zich geen eigen wagen veroorloven. Het openbaar vervoer biedt voor hen ook weinig of geen soelaas. Spoorwegstations en treinen zijn quasi ontoegankelijk voor rolstoelgebruikers en ook het vervoer per bus levert vaak problemen op. Mindermobielenvervoer Grimbergen bouwde vanuit het integratiecentrum

Eigen Thuis zelf een aanbod uit voor mensen met een handicap. 'Onder onze vaste klanten rekenen we de gehandicapten die dagelijks naar hun werk gaan, die cursussen volgen, die naar revalidatie gaan of een langere periode naar het ziekenhuis moeten voor therapie. Daarnaast zijn er de mindermobiele personen die sporadisch een beroep doen op onze diensten zoals

Ook op zondag zijn er tal van activiteiten, maar dan voorziet het project geen vervoer voor gehandicapten

voor een familiebezoek, boodschappen, een uitstap, een consultatie bij de tandarts. In ons systeem gaan de vaste klanten voor, maar er blijft ruimte voor gelegheidsklanten die we inpassen in de uurregeling.'

Vervoer met beperkingen

'De zone Grimbergen-Vilvoorde is een van de dertien proefprojecten die de Vlaamse overheid nu erkent als experiment en waaronder Mindermobielenvervoer Grimbergen valt', vervolgt Miet Ringoot. 'Gehandicapten bellen in het nieuwe systeem naar de regionale dienst van De Lijn, die binnen drie uur na de aanvraag in aangepast deur-aan-deur vervoer voorziet. De dienstregeling geldt voor de werkdagen en op zaterdag van 6.30 tot 21 uur. Wie

een attest voorlegt van zijn ziekenfonds of van het Vlaams Fonds, kan van het aangepast mindermobielenvervoer gebruik maken.'

Mindermobielenvervoer Grimbergen plaatst enkele kritische kanttekeningen bij het experiment van de Vlaamse overheid. 'In het huidige aanbod van mindermobielenvervoer Grimbergen is er zeven dagen op zeven een dienstverlening van 6.30 tot 24 uur. Mensen die naar een film- of toneelvoorstelling gaan kunnen toch niet al om 21 uur terugkeren? Bovendien zijn er vooral ook op zondag tal van activiteiten waarvan ze in het voorstel van de Vlaamse regering zijn uitgesloten.'

Een ander knelpunt is de afbakening van de zone Grimbergen-Vilvoorde. 'Mogen de gehandicapten zich alleen binnen die twee gemeenten met het aangepast vervoer verplaatsen?', vraagt Miet Ringoot zich af. 'Onze klanten gaan nu bijvoorbeeld naar hun werk in Brussel of naar het ziekenhuis in Jette. Als het mindermobielenvervoer zich tot die afgebakende zone en die voorziene tijdsperiode moet beperken, dan zou maar twintig procent van ons huidig klantenbestand in aanmerking komen voor het nieuwe systeem van de Vlaamse regering Tachtig procent zou dan uit de boot vallen!'

Financiële obstakels

'Een ander struikelblok is de financiering. In het proefproject van de Vlaamse regering betalen De Lijn en het Vlaams Fonds elk 20 procent van de factuur en de gebruiker tien procent, terwijl de gemeente en de provincie elk 25 procent moeten toesteken. De gebruiker betaalt dus het gewone tarief van De Lijn, maar de provincie en de gemeente moeten een ruime duit in het zakje doen. Zijn ze daartoe bereid? Wellicht begrijpelijk dat de provincie Vlaams-Brabant het voorgestelde samenwerkingscontract nog niet heeft ondertekend.'

Bij Mindermobielenvervoer Grimbergen hoopt men dat de overheid oor zal hebben voor hun bezwaren. 'Vijftien jaar expertise gooi je toch niet zomaar overboord', aldus Miet Ringoot.

Gerard Hautekeur

van huizen en tuinen

Een Vlaamse tuin op wereldschaal

22

Het huidige rosarium bestaat uit twee delen. Het eerste formeel aangelegde deel is opgevat als een soort gemeentelijk rozenpark, waar het wapenschild van de baronie Roose wordt uitgebeeld, thans het blazoen van de gemeente Sint-Pieters-Leeuw. Ook de dominerende kleuren, wit en rood, zijn die van de gemeente. In dit deel staan 145 variëteiten, voornamelijk grootbloemige rozen en tros- en heesterrozen. Tegen de centrale pergola groeien een aantal klimrozelaars. De tuin is doorsneden door taxushagen in formele patronen, die op termijn twee meter hoog moeten worden, en een soort kamers moeten vormen. Het tweede deel van de rozentuin is een ode aan de Vlaamse rozenveredelaars zoals Louis Lens en het Rijksstation van Melle. Hier werden 250 variëteiten samengebracht die de trots uitmaken van ons rozenpatrimonium.

Ruim 2000 variëteiten

Dit jaar is men gestart met het grootste derde deel: een landschappelijk park waarin meer dan 2000 rozenvariëteiten zullen worden getoond. Naast een selectie van oude rozen van voor 1900 worden hier de beste rozen uit alle Europese landen, uit Amerika, Australië en Nieuw-Zeeland getoond. Tenslotte zou er een permanente tentoonstelling komen met nieuwe creaties uit heel de wereld. Indien deze fase wordt afgerond, verdient het rosarium van Coloma terecht de titel van 'Vlaamse Rozentuin op wereldschaal'.

Koken met rozen

Overigens is het kasteelpark van Coloma om verschillende redenen een bezoek

Op 2, 3 en 4 juli is het rozenfeest in de rozentuin van de Vlaamse Gemeenschap bij het kasteel van Coloma in Sint-Pieters-Leeuw. De rozentuin van Coloma toont de roos in al haar aspecten. Primitieve roosjes, rechtstreekse afstammelingen van de oerrozen. Veredelde rozen, producten van groene spitstechnologie. Rozen van dicht bij ons, naast rozen uit verre landen. Rozen met heel gewone namen, of met namen van beroemde personen uit heden en verleden.

meer dan waard. Het park telt een aantal uitzonderlijke bomen, zoals Ailanthus, Fagus sylvatica 'Heterophylla', een prachtige Magnolia soulangiana en een aantal zeer mooie lindes, beu-

In het landschappelijk park van Coloma zullen meer dan 2000 rozenvariëteiten worden getoond

ken, eiken en kastanjes. Recent werd ook een mooie boomgaard aangelegd. Er bestaan plannen om de geometrische tuinen uit de XVIIde eeuw gedeeltelijk te reconstrueren. De rozentuin van Coloma is dagelijks gratis toegankelijk voor het publiek. Ter gelegenheid van het rozenfeest zijn er geleide wandelingen. Er is ook een

tentoonstelling met de vele toepassingen van rozen in de parfumindustrie en als decoratief motief, er zijn demonstraties bloemschikken met rozen en meesterkok Axel Dewit bereidt gerechten op basis van rozen.

Bezoekerscentrum

Signaleren we ook dat sedert begin mei bij het kasteelpark van Gaasbeek een bezoekerscentrum is geopend. Het is ondergebracht in een prachtig gerestaureerd achthoekig paviljoen in het park dat dateert uit de 17de eeuw en vroeger dienst deed als poedermagazijn. Vandaag kunt u er terecht voor alle informatie over de parken uit de zogeheten 'Groene Gordel' rond Brussel. Dat is uiteraard het kasteelpark van Gaasbeek (met de prachtige museumtuin waar oude fruitsoorten worden gecultiveerd en een prachtige ommuurde groentetuin werd aangelegd), maar ook de rozentuin van Coloma, het Engelse park bij het kasteel van Groenenberg (met ondermeer een mooie collectie rododendrons), het park Ter Rijst in Heikruis, de parken Frankveld en Schaveys in Beersel, het park Boesdael en het domein Zevenbronnen in Sint-Genesius-Rode, het Zoniënbos, het Hallerbos, enz.

Paul Geerts

Info: Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Aminor, Afd. Bos en Groen, Waaistraat 1, 3000 Leuven, 016/21 12 20 - Fax: 016/21 12 30 of Bezoekerscentrum Gaasbeek, Kasteelstraat 40/bus 2, 1750 Gaasbeek, 02/532 20 38

DAAR KOMEN DE VIKINGEN

Op 2, 3 en 4 juli a.s. wordt het vriendelijke Gooik in hartje Pajottenland opnieuw even het middelpunt van de wereld van de volksmuziek. Feestival 2002 slaat er dan voor de vierde keer zijn tenten op. De schijnwerpers zijn dit jaar gericht op de traditionele muziek en volkscultuur uit Scandinavië.

'Het opzet van Feestival 2002 blijft ook tijdens deze vierde editie hetzelfde: Europese volkeren de kans geven onze Vlaamse cultuur beter te leren kennen en wij die van hun. Dat gebeurt in een verfrissende confrontatie van traditionele liederen en muziek, instrumenten en ambachten, spijs en drank, gewoonten en talen. Feestival moet een happening zijn zonder drempels, zowel voor de folkfreak als voor ouders met kinderen, kortom voor jong en oud. Feestival staat vooral voor gezelligheid', aldus woordvoerder Walter Evenepoel, zelf al jaren actief in onder andere zijn eigen muziekgroep Arjaun.

Uit alle windstreken

'Het eerste jaar bezorgden muzikanten uit het Iberisch schiereiland ons Feestival een hartverwarmende start. Twee jaar geleden palmden Ieren, Schotten, Engelsen en Welshmen de festivalweide in Gooik in. Vorig jaar klonk het dan weer zuiders met Cor-

sicanen, Lombarden, Sardiniërs, Piëmontezen en Sicilianen. Dit jaar zoeken we het opnieuw in een andere richting, met solisten en groepen uit Zweden, Denemarken, Noorwegen, Finland, IJsland, Litouwen, Estland en Letland. Onze muzikale ontmoetingen met andere Europese culturen lopen nog tot 2002. Dan is Feestival in principe

'Feestival is een verfrissende confrontatie van traditionele muziek, spijs en drank, gewoonten en talen'

afgelopen, maar nu al is de roep luid, vooral bij jongeren, om ook daarna door te gaan met het evenement. We zien nog wel', zegt Walter Evenepoel.

Ideale voedingsbodem

'De doorsnee Gooikenaar heeft er eigenlijk geen idee van hoe magisch zijn dorpsnaam klinkt voor de liefhebber van de volksmuziek. Gooik is in Vlaanderen zowat het mekka van deze oude, traditionele muziek. Het zaad dat Herman De Wit, bezieler van de bekendste Vlaamse volksmuziekgroep 't Kliekske en zelf inwoner van Gooik, hier enkele tientallen jaren geleden heeft uitgestrooid, vond een ideale bodem om te gedijen. Gooik werd de plek waar volksmuziek als een volwaardig

muziekgenre kon open bloeien. Naast de bekende muziekstages en andere volkse evenementen van de Volksmuziekgilde, zorgde Feestival er sinds 1996 vooral voor dat Vlaanderen het Pajottenlands dorp ontdekte. Elk jaar zakken het eerste weekend van juli duizenden mensen naar hier af. Dat zijn niet alleen beoefenaars van volksmuziek en instrumentenbouwers, maar ook veel nieuwsgierigen en levensgenieters die wat willen opsteken van andere culturen. Kinderen zijn in Gooik eregasten. Voor hen worden er specifieke activiteiten georganiseerd', beklemtoont Walter Evenepoel.

Niet alleen muziek

Op de affiche van deze vierde editie prijkt het kruim van de Scandinavische volksmuziekcène, samen met enkele bekende Vlaamse groepen. De concerten hebben plaats in twee grote concerttenten en op verschillende kleinere podia op het terrein. Doorlopend is er een muziekmarkt met instrumentenbouwers, partituren, CD's en LP's, ruilmogelijkheden, toeristische informatie en zo meer. Wie wil, kan Deense volksdansen aanleren. Kinderen kunnen ter plaatse zelf instrumenten maken met eenvoudig materiaal, ze kunnen ook circustechnieken leren en onbeperkt oude volksspelen beoefenen in het speelhol. In ontmoetingscentrum De Cam, even buiten de festivalweide, kan het instrumentenmuseum worden bezocht dat meer dan 350 oude volksinstrumenten telt. In de schuur van het centrum is een Scandinavische gelegenheidstentoonstelling opgesteld met kunstambachten en cultuur uit het noorden. Eten en drinken kan in een speciaal tentendorp of aan de vele kraampjes met Vlaamse en Scandinavische specialiteiten. Op weiden in de buurt is er voor voldoende parkeergelegenheid gezorgd. Wie wil kan ook kamperen.

IDH

Meer informatie en het programma kan men krijgen in het ontmoetingscentrum De Cam, Dorpsstraat 67 in Gooik, tel. 02/532 28 38 of op het internet via volksmuziekgilde@planetinternet.be.

Woordenboek Roemeens-Nederlands in de maak

Andrea Oana (26) en Diana Rosetka (26) zijn twee Roemeense studentes die perfect Nederlands spreken en die vorige maand onder begeleiding van projectmanager Peter Vanduyfhuys van de Kamer voor Handel en Nijverheid arrondissement Halle-Vilvoorde ons land bezochten. Het tweetal werkt momenteel aan een woordenboek Roemeens-Nederlands / Nederlands-Roemeens.

In Roemenië is alleen een kleine conversatiegids Roemeens-Nederlands voor handen. Het Nederlands in deze gids laat echter te wensen over. Nochtans is Nederlands in Roemenië een belangrijke handelstaal, want er zijn bij ons heel wat bedrijven die banden hebben met Nederland of Vlaanderen. Daarom ook is de studierichting vertaler tolk Roemeens-Nederlands en Nederlands-Roemeens bij ons zo aantrekkelijk. Ik zou zelfs durven stellen dat Nederlands de tweede belangrijkste taal is in Roemenië.

Ondertussen besloot ik om samen met Diana Rosetka een woordenboek Nederlands-Roemeens / Roemeens-Nederlands samen te stellen. Zodra we terug in Roemenië zijn, starten we met het opzoekingswerk. We moeten zo'n veertigduizend woorden vertalen, dus het huzarenstukje zal morgen nog niet in de boekhandel liggen.

Starten in Roemenië

Dankzij Peter Vanduyfhuys van de Kamer voor Handel en Nijverheid kreeg ik samen met 17 andere studentes de

FOTO: PASCAL VIGNERON

gelegenheid om Vlaanderen te bezoeken. Met Diana Rosetka kon ik enkele weken langer hier verblijven dan in het officiële programma was voorzien.

'Ik durf te stellen dat Nederlands de tweede belangrijkste taal is in Roemenië'

We hebben onze vaste stek aan de VUB in Jette, van waaruit we diverse steden en monumenten bezochten.

De Kamer voor Handel en Nijverheid van Halle-Vilvoorde bracht ons ook in contact met Vlaamse bedrijven die in Roemenië willen investeren. Het is de bedoeling dat wij ter plaatse uitzoeken welke kansen er zijn voor zo'n bedrijf.

Met het oog daarop voeren we ook enquêtes uit en zetten marktonderzoeken op touw in Roemenië. Vlaamse bedrijven die willen weten hoe ze in Roemenië met een vestiging of productie-eenheid moeten starten, kunnen eveneens terecht bij Roemeense studenten die Nederlands studeren.

Databank

Peter Vanduyfhuys, die ons doorheen Vlaanderen loodste, startte intussen met een databank van studenten Nederlands uit het Oostblok. Vlaamse bedrijven die in Roemenië willen investeren, kunnen daar een beroep op doen. Ikzelf en Diana Rosetka zitten ook in deze databank die momenteel al tweehonderd studenten uit het Oostblok bevat die Nederlands studeren. Van die tweehonderd mogen er volgend jaar, na selectieproeven, achttien opnieuw naar Vlaanderen komen. Zij volgen eerst een intensieve cursus management, waarna ze Vlaanderen bezoeken.

De studenten zijn afkomstig uit Polen, Litouwen, Letland, Tsjechië, Slovakije, Oekraïne, Hongarije en uiteraard ook uit mijn thuisland Roemenië.

Visumperikelen

De enige moeilijkheid die ik ondervond om naar Vlaanderen te reizen, was bij de aanvraag van een reisvisum. In de Belgische ambassade in Roemenië lijken ze er alles aan te doen om toch maar geen visum te hoeven afgeven. Je moet uren in de rij staan om vervolgens met een kluitje in het riet te worden gestuurd. Uiteindelijk is het dan toch nog gelukt en konden we naar hier komen. Vlaanderen is prachtig. Alleen was het geen sinecure om je weg te vinden in de Belgische staatsstructuren!

Andrea Oana

Info: Bedrijven in Halle-Vilvoorde die een beroep willen doen op Nederlandstalige contactpersonen in het Oostblok kunnen contact opnemen met de Kamer voor Handel en Nijverheid arrondissement Halle-Vilvoorde, Peter Vanduyfhuys tel. 02/751 91 26.

Working on a dictionary

Andrea Oana and Diana Rosetka, two Rumanian students who speak perfect Dutch, came to Belgium last month at the invitation of the Chamber of Commerce and Industry in the Halle-Vilvoorde district. The pair are currently working on a Rumanian-Dutch/Dutch-Rumanian dictionary. 'Dutch is an important business language in Rumania, because we have a large number of companies which have ties to either the Netherlands or Flanders. I would even dare to say that Dutch is the second most important language in Rumania', says Andrea Oana. 'The only difficulty I encountered in getting here was when I applied for a travel visa, but ultimately that succeeded. It's splendid to be here, but it was no easy matter finding my way through the maze of Belgian government structures.'